

העולם הזה

המחיר **75** מיל
19. 1. 50
א' שבט תשי"ג
תנ" 640
שנה 13

הצבא מתכוון ל"סיבוב השני"...
(ראה עמוד 2)

**השבועון
המצויר
לכל**

הצבא מתכונן ל"סבוב השני"

רגע רומאנטי לפני החזרה הכללית.

"להקת אילון" החליטה ל"התחרות" עם הרמטכ"ל בהכנת הצבא ל"סיבוב השני". הזמן היה קצר והעבודה מרובה, ומשום כך גברה מתיחות המשתתפים משעה לשעה. שכן להיות חבר בלהקה צבאית פירושו להיות נגר וסבל, זמר וחשמלאי, צייר ומסגר. ויש אומרים שצריך גם לדעת לשחק...

וכאשר נהוג בקרב אנשי צבא, נתקבלה הפקודה לעמוד הכן זמן רב לפני שנקבע מועד הפעולה. עשרים וארבע שעות נש"ארו ל"שעת האפס", והרי כמה מומנטים מתוך עשרים וארבע שעות אלה בהכנת המערכון בשם "הסיבוב השני".

הצילום בשער ובעמוד הזה: בנו רותנברג

החברים גילו שמצוי צלם באולם, ופתאם החלו הכל עובדים, והבמה הולכת ומוקמת.

בהפסקת החזרה צריך לחקוק את הבמה. אולם מה לעשות והרומאנטיקה בוח משיכתה רב, ונוסף על כך הכל משמשים כמהנדסים ועל כן יש חוסר בידים עובדות.

הרגע המכריע ממשמש ובא. הבמה עומדת והחזרה הכללית מתחילה, אולם לפתע שבתו הכל את תפקידיהם. האחד נכנס לתוך דברי רעהו, וה"הרג"סור" רוגז נרומן.

אחת מבנות הלהקה המציאה רעיון חדש: יש להכניס איזה ריקוד לתוך המחזה, ומיד היא מרגימה את הביצוע. הכל מסתכלים אליה בפיות פעורים.

אלוף אלון - נציג נסיון הקרב הישראלי

מאת שבתאי טבת

חציר קצור במרחק חמשה ק"מ מה-
מושב.

הלך וולד אנסרי ועצמותיו רועדות, מדושש בדרך-העפר עד בואו לשרה ואזניו פתוחות אל רחשי הלילה ואל יללת השועלים וכלבי ערביי הסביבה. מצא לו מקום משכב בצד ערימת שיבולת-שועל והרהר על הכוכבים ועל לילות הגבורה הטורקית. לעת בוקר מצד וולד אנסרי לתמהוגו את אביו שוכב על אחת הערימות במרחק מה ממנו. רים אנסרי ליוה את בנו כל העת כדי לעמוד על טיבו של הבן.

ב-1937 סיים יגאל פייקוביץ את ביה"ס החקלאי כדורי והצטרף לקבוצת צה"ל, שזעל חוף הכינרת. בימים המועטים שלא נקרא לנשק, או שיצא

רוגה. היו נאמנים לתורה הצבאית של-
כפ, כי היא אינה דלה.
התיאורטיקן גילה בקיאות במהלך
מלחמת-השחרור והתרשם מאד מהגמיר
שנת ומתכונת הנהלת הקרבות. על המי-
סע נגנב ובמדבר אמר שגם צבאית
ותיקים יכולים ללמוד ממערכה זו.

"התורה הצבאית שלכם", כדברי קפ-
טן לידל-הארט, היא נכס, שנקנה בעמל,
ואחד האנשים שיד להם בעיצובה הוא
אלוף יגאל אלון.

עתי, עם צחצוח החרבות הערבי
לקראת הסייבוב השני, חובה היא
לבדוק את הרכוש שרכשנו ממלחמת
השחרור. בתוך עיזין זה יהיה עלינו

פעולות המאבק העניקו לאלון את
ראשית ההתמחות בארגון המייבצע. החל
מאסוף הידיעות וכלה בתכנון ובבי-
צוע; הכשרה רוחנית-פסיכולוגית לתת
— וגם לספוג מכות, להפסיד ולנצח.
אולם אולי יותר מכל, למד את חי-
שוכי האויב ותגובותיו. באחת משיתור
תיו אמר: "הגענו למצב שיכולנו
להעריך מראש את תגובת הבריטי לא
חר המהלומה שהנחתנו לו, כי למדנו
לדעת את שיטתו השגרתית".

עתי, בנסיעתו השניה לאירופה נת-
קבל בכבוד רשמי-צבאי רב בצרפת.
כמצביא ישראלי דגול ובאנגליה שוחח
עם קצינים גבוהים מהצבא הבריטי ועם
התיאורטיקן הצבאי הגודע קפטן לידל-
הארט. באחת השיחות, בבית-פרטי, נט-
גש עם קצינים-מטה גמיה. ככל הישראליים
המבקרים באיים הבריטיים ציין את

אלוף יגאל אלון חזר זה לא
כבר מסיר בכמה מארצות אי-
רופה. בנסיעתו נפגש עם קציני
צבא גבוהים מעבאות זרים ותוך
מגע וטיורים ניתן להשוות את
נסיון-הקרב הישראלי ומסקנותיו
עם נסיונות צבאות אחרים. בר-
שימה זו ניתנים עברו של אלוף
אלון. דרך התגבשותה של תפי-
סתו הצבאית, תוך מאבקי-פחיתות
וקרבות מלחמת העצמאות, שב-
הם מילא תפקידים סכריים, ו-
כמה פרטים על נסיעתו האחר-
רוגה.

יגאל אלון, אלוף הקרבות של צבא
ההגנה, חזר זה לא כבר מסיר באי-
רופה. לא היתה זו נסיעתו הראשונה.
בשלהי 1946 נסע יגאל פייקוביץ לאי-
רופה במשלחת "התנועה לאחיות הע-
בודה" לקונגרס הציוני בבאול. מטרת
נסיעתו או היתה לבקר את דרכי

בימי המאבק במחתרת
יגאל פייקוביץ, אליאם ישעיהו
ברגשטיין. כך נראה המפקד
בימי הגשרים והמסילות ההתח-
נות ובשעת נסיעתו הראשונה
דחוק-דאריץ, לפני ההעפדה.

בימי הקרבות
בצבא ההגנה לישראל
אלוף יגאל אלון, שמילא תפקיד
דיים מכריעים במלחמת
השחרור.

לחופשה, עסק בקיבוצו בפלחה ובמס-
טוא היה מהל המשק להמוכת.

עד לפריחתו כאלוף-הפלמ"ח קנה את
השכלתו הצבאית בקורס מפקדי כמות,
ברמת-יונתן, ב-1936, ובקורס למפקדי
מחלקות, בכפר-יתקין, ב-1937. ב-1938
היה לטריינר הסגור בגליל-התחתון, מט-
קד מחלקת פלוגות-שדה. ב-1939 נתמנה
למפקד החי"ש במחוז הגליל. באותה
שנה נודמן ביים חופשה לקיבוצו ומ-
צא את שארמיהמים של הקיבוץ בקרב
עם כנופיה ערבית. מיד גייס לעזרתם
כתה מהמשק. כתה זו בפיקודו כבשה
בפעם הראשונה כפר ערבי והחזיקה
בו חצי יום. בקרב על אותה כפר,
גיוער אבירשושה, נהרגו כמה ערבים
ובניהם מוכתר הכפר. עשרה מאנשי
גינורס נידונו למאסר ארוך.

תודות לקסמו האישי וליכולת איש-
הרעים שבו, התיידד במהרה, עם השכ-
נים בעת שכיחן כמוכתר גינורס ב-1939.
והכפריים הערבים בקיטר של המישה
קימ סביב לגינורס שלחו מכתב למי-
ניסטר המושבות הבריטי והעתק לנציב
העליון, כי ביקש לשחרר את אנשי
גינורס האסורים.

באחד מימי ראשית 1941 יצא אלוף
יצחק שדה, בשליחות יומי הפלמ"ח
אל מפקדת ההגנה בהצעה לחדש את
פלוגות-השדה. באחד מימות אפריל של
אותה שנה, הופיע "הזקן" לגינורס
והודיע שהוחלט להקים יצור הדומה

לראות מה עשה את אלוף אלון למבצ-
עה תנועה של "תורת הצבא הישרא-
לית, שבאמצעותה שחררו חבלי הארץ
הרתמים בידי צבא ישראל.

שלושה גורמים עיקריים עיצבו רמותו:
של יגאל פייקוביץ-אלון ואת תפיסתו
הצבאית, דהם: א) ילדותו בכפר
תבור; ב) הפלמ"ח (וג) מלחמת-השחר-
ור.

תולדות

יגאל פייקוביץ נולד בכפר-תבור בעי-
שירי באוקטובר, 1918 לאביו, שבא
ב-1899, בנעוריו לארץ-ישראל ולאמו,
ילידת הארץ. השומר יגאל הוא בן
דורו. אביו היה סמל בצבא הטורקי
ואחיו הבכור קצין באותו צבא. בכתה
בביה"ס העממי שבכפר-תבור, בין מניין
חבריו ללימודים, התרוצצו סיפורי גבור
דה זעללות-מלחמה של "הזקנים" וכלי-
הנשק היה אורח קבוע בין אצבעותיו
של הילד.

אביו של אלוף יגאל אלון, ראובן
פייקוביץ השלים פחדו על בידואי
הסביבה וערבייה, עד כי לא יכלו
להאמין בנששם שיהווי הוא, הן מה
מת ידו הקשה והן בגלל מראהו ותוב-
השער וכחול-העיני. על כן החליטו תוב-
בי הגליל הערבים שהוא אנסרי, בן
שבט חסר-דת סבוריה, החי על חרבו.
שמו היה בפייהם רים (ראובן) אנסרי.
ליגאל, בן זקוניו, קראו ולד-אנסרי, או
אעגל.

רים אנסרי היה שולח את וולד אנסרי
בו הצע לשמור יחידי בלילה על שדה-

הרושם השונה מן הבריטים במולדת
בינוד לאלה שבארצות כיבושם. כי
דוגמה הביא את רשמיו מהדרייזיה
המוטסת הששית, שהנחה בארץ. לפ-
חיעה היה הדבר כשקצין-המטה זיהה
עצמו כמי שהיה מסקר בריגדת המל-
יוה"ב בארץ-ישראל. אמר המסקר לאלוף
אלון: "דרך אגב, מתפקדי היה לחפש
או הצטרפתי צער רב שלא יכולתי
לגלותך. אבל... עתה, שמח אני שלא
נפגשנו או ושאלנו נמנשים היום". השיב
לו אלוף אלון: "שנינו צריכים להיות
שמחים שלא נפגשנו או..."

נסיעתו השניה של אלוף יגאל אלון
היתה נסיעתו של מסקר רב מעללים
שכעבורו רשום מספר המבצעים הגדול
ביותר שנסל בחלקו של מסקר בישראל,
שהרימו קרנו ופרסמוהו גם בעולם
הצבאי הרחב, כך שנתקבל כשהו בין
שחים בהפגשו עם קצינים צרפתיים
גבוהים.

יתר על כן, בשיחה עם קפטן לידל-
הארט באנגליה שציין לשבח את כשרון
צה"ל. לנהל בלילה לא רק פעולות
ועירות אלא גם אומניביות, והתפעל
מדרכי-פעולתו של יחידות המשיטה של
נו. אמר התיאורטיקן: "אני מבין שאתם
עומדים להקים צבא מודרני ותשלחו,
מוזדים לקצינים ללמוד בבתי-ספר צב-
איים בחו"ל. אף כי מחשיב אני זאת
מאד, חלילה לכם מלקבל את התורה
כמו שהיא ומלחקות צבאות זרים חיקוי
מלא. פתחו את כשרונכם להיות מקור
רים, דבר שהוכחתם במלחמה האחר-

הפעולה של אנשי הפלמ"ח, העוסקים
בהפעלה; לבוא במגע אישי עם שלי-
חי המלמ"ח,

כמה תקופת המאבק. בימי המאבק
טבלו הכוחות הצבאיים הראשונים של
הישוב את טבילת-האש הראשונה. הבע-
ית הטקטית-מינלתיית: — לקרב
את היחידה לבסיס הפעולה בחשאי מכ-
לי שירוגש שו יחידה צבאית; להעי-
ביר את הנשק מהמחסן אל בסיס הפע-
עולה; להכין את הסביבה, שעקבותיה
לא תובלנה את כלבי-המטרה הברי-
טיים לחיפוש בישוברים העבריים; להסי-
עולה; להכין את היחידה, להחביא את
הנשק ולעשות כל אלה בשעות הלילה
— עשו את אלוף יגאל אלון מצביא
יחיד בשיטותיו.

הוא חיפש את הרי אררט

שחור - לבן

4 חמורים יועלו מדי חודש כחודשו להרי הצופים לפסק את מזונותיו של אריה האוניברסיטה. (מגן העתונות). על זה נאמר: טוב אריה חי מחמור מת...

הגברת רות דיין, אשת האי לוף, רדפה אחרי איש שנחף שר בגנת אריקה ומסרה אותו לדין. (מגן העתונות). ולא יאמר עוד: לית דין ולית דיין. מפקד "הנאצי אדה" ביפו, נימר הכרי, הורשה לחזור לישראל. (מגן העתונות). ההיפוך כושי עורו ונימר חברברו תיו?

נתעכבה חלוקת בשר ודגים בגלל השטפונות. (מגן העתונות).

בשר, מילא, אך מאימתי אין הדגים יודעים לסחות. ש. ט. ראוך

"באל העתונות" היא מסר העונה!

הבאל השנתי הראשון של עתו נאי ישראל יערך בכל אולמי "הבימה" ו"חוג הבימה" 16 בפברואר. יהיה זה כדוגמת נשפי העתונאים בעולם כולו, המאורע החברתי בה"א הידיעה של העונה.

לפי התכנית שעובדה ע"י ועדה מיוחדת יימשך הנשף משעה 9 בערב עד שעה 3 בבוקר ויסתיים בארוחת בוקר משותפת שתוגש לכל האורחים. ועדת אמנים, בראשותם של הצעיר רים גיניה ברגר ויוסף בס, דואגת לתפאורה מתאימה בחמישת האולמים שבחם ייערך הנשף, וכל אולם יותאם לתפקיד ולתכנית שתהא מבוצעת שם.

תערך תכנית מרכזית באולם הגדול של "הבימה" עם פתיחה חגיגית של הנשף.

עתון מיוחד, "עתון הנשף" — יוכן ע"י מערכת מיוחדת בבנין "הבית מה" ויוצא למכירה בחצות הלילה. העתון יכיל רפורטגיות מהנשף, בקורת על התכנית, דינים וחשבונות על כל המתהווה ונוסף לכך רשימה מלאה של כל הנוכחים.

בין אורחי הנשף יהיו ראשי השלטון, חברי הממשלה, ראשי העיריות והסגל הדיפלומטי.

מזונן עשיר יעמוד לרשות האורחים ותערך הגרלה על פרסים יקרי ערך. הכנות לנשף הן במלוא הקצב וזוהי דה מיוחדת דואגת להפצת הכרטיסים, שיימכרו רק לפי רשימה מוכנת מראש מתוך איסור מוחלט להעביר את הכרטיסים בלי הסכמה לכך מועדת הנשף.

הרחקת שערות לחלוטין בדיאטרמיה

באחריות בלי צלקות ובאופן סופי (שיטה חשמלית) 1400 שערות לשעה מהרגלים

"ירדניה"

ח'אביב, יוחנן הסנדלר 18 חיפה, רחוב מיכאל 31. השתמשו בחדשי חורף להרחקת שערות.

על פי כן עלה בידו לקבוע, כי הוא נתון אישם במעלת הרחוב 28 ומעלת האורך 175, בסביבת קבוצת איי מידווי המפורסמים...

כיצד שלח את המכתב אלי? הדין הקלאסי הידוע — דינג מילידי המקום הבטיח לו תמורת תשלום להעביר את מכתבו אל "העולם ההוא" — כך במפורש קרא את העולם האומ' — של שלנו, המתקרב יום יום אלי האי ברוך.

לכתוב אליו לא יכולתי, ובלית ברירה החל מתנהל בינינו מעין מונולוג שבכתב. הוא דיבר מן הכתב ואני הייתי אונן לשמוע. נסיון מעניין ומזור, והעיקר, שבאיון דרך טלפאטית מופלאה השיב על כל השאלות שביקשתי להפנות אליו ולא יכולתי.

כך עברו חדשים על חדשים. "חלי פת" המכתבים החד-צדדי נמשכה בהתמדה אם גם ללא קביעות. במכתבים קצרים וארוכים העלה בניני ימין את כל בעיות האדם "הפרמיטיבי" החדש, שבחר מצדו לחזור אל המצרות, כביכול. בקטעים מספר הגיע באמת לתיאורים מופלאים של החיות אנושיות עמוקות. יום אחד החלתי להוציא לאור את "יומנו" של רוד בנינון קרונו מחודש זה, או של גות בכבודו ובצמרו. אודה, באותם סתיו נתגלו לי אף כמה דברים שהיו סתרימים קודם לכן שקראתי את פרשת המבול בבראשית. אך עד לפרסום היו מן לא הגיעו הדברים, פשוט משום שציפיתי לסוף הדברים. הרגשה מוזרה חדרה בלבי, כי לסיפור זה מן ההכרח שיהא אפילו מיוחד במינו. והוא אמנם לא איתר לבוא.

לפתע חדלו מכתבי בנימין מלהגיע אלי. לראשונה ניחמתי את עצמי: אמרתי בלבי — דרכי התחבורה נשכשו בעזות החורף והסתיו, ואולי גם בימות גאות המים בקיץ. אמתינו עוד פעם והקשר בינינו יתחדש. חי פשתי טעמים אחרים לאיחור — אולי שורה עליו מצב רוח חדש; הוא יח' לוף ובנימין יודיעני דבר במרוצת הזמן. פעם אחת אף ייסרתי את עצמי, שכרתי תמיד אני הוא האשם, שכן חדלתי לכתוב אליו ואני הייתי האח' רון שהגחתי למכתביו ללא מענה, עד אשר עמדתי גם על אשלייתי זו. שהרי מעולם לא יכולתי להשיב לו על מכתביו. כל אלה היו חלומות שביקש; העובדה היתה, שהוא חדל לכתוב. עד אשר למקרא אחת הידיעות בעתון המקומי נגלה לי כל הסוד. מואשינגטון הודיעו, כי זה מקורב נערכו ניסויים אטומיים בסביבת איי ביקיני ומידווי. גודעזעתי כשראיתי אותן שורות מועטות. עתה בטוח הייתי, כי אותו "שטן" שנחלץ מן "הבק" בוק של אלדוין" נחת בכל כובד מהלומותיו על האי ברוחב הגיאוגרפי של 28 מעלות והאורך הגיאוגרפי של 175...

בעצם צריך הייתי לכתוב הספד על הנחם החדש שיצא למסע חיפוש שים אחרי הרי אררט, אולם משום מה לא השלמתי עדיין כי אותו צעיר מפכה מרץ אינו עוד בחיים.

על אשתו וילדו — כלום באמת הול' כים אנו כולנו בעינים עצומות אל הסוף הבלתי נמוץ? וכי יש טעם להמשיך לחיות בהחי כל "אכול ושתי כי מחר נמות", ואולי יש אפשרות לקדם את פני הרעה?

אודה, עד מהרה נמאסו עלי השיחות הרבות אתו. קשה לדבר אל אדם אכול צער ויאוש. ובנימין בשלו — תקפה עליו הרגשת "מי פומפיה האח' רוגים", או אף הפסיכולוגיה של גוח — ושוב אי אפשר היה להרגיעו. והמזור הוא, כי אנשים כאלה תחת אשר עליך לרחם עליהם, הם חומלים עליך, כאילו היינו כולנו "כצאן לסבה יובלו", בני אדם שנגור עליהם להקייב בעמק הבכא...

לא יצאו כמה חדשים מיום שנתנסה עליו על בנימין העצבות הקודרת, והוא החל הוגה ברעיון "עשה לך תבת צעי גפר..." הוא נחרץ את החברה לח' לוטיין. כמעט שלא ראוהו בחיבור. חי ריו לעגו לו, שענו שרירותיות אחת בו ועליו "להתאחרר". זוהי — כך שענו — ריאקציה פיוטית לשכרון יתר מן החיים.

אך אני סבור הייתי אחרת. יום אחד עלה בידו למשכו כבעט מחדרי לבית קפה. זכורני, היה זה ערב סגריר וגשום. בית הקפה שהיה ריק מאדם, והשעה אף היא היתה מאוחרת. ישב בנימין ופרש לפניו את תכניתו. לשוא חיפשתי את ברוק הסירוף בעיניו. לאשמת חבריו כי הוא ירד מן הדרך לא היה שחר. האישונים החומים והמלט' פים הביעו רוח וידידות כמאז ומתמיד. הוא נשאר אותו בנימין כשהיה.

והנה, סיפר לי, כי הוא מתחיל את חייו החדשים הרחק מבני אדם. מוכן הוא אף להתגורר עם משפחתו הקטנה על מרומי מגדלור בלב ים. בימים הקרובים הוא יוצא לחפש את "הרי אררט"; כן, כגון לפני ארבעת אל' פים או חמשת אלפים שנה. טרם קבע לאן פניו מועדות, אולי לאוקינוס האט' לנטי ואולי לאזורי הקוטב. העיקר לברוח כל עוד נתחוללה השואה, אין הוא רוצה להיות עד לחורבן האי גושות. תוך ימים מספר סידר את ציניו. קיבץ את ספריו. על רבים מהם צריך היה לוותר, והוא הועמד בפני הדילמה הנצחית: מהם עשיתי הסס' רים הטובים ביותר? ... אמילו כמה תקליטים אהובים עליו, משירי הצור עינם במרכז אירופה. לקח עמו, וכך הפליג אל הבלתי נודע.

הצטערתי, שלא ניתן להפריד ממנו. הוא סר לביתו בערב נסיעתו, לא מצאני והשאיר לי פתק פסימי, שלא ארצה לצטט ממנו הפעם. אך משוםמה האמנתי, כי אשמע ממנו בימים יבואו.

ואמנם כך היה. דומני שכעבור חמישה חדשים, אם לא יותר, היגיעני המכתב הראשון ממנו. כמה משפטים קצרים — מעין דברי הקדמה לפרק חיים חדש. מנין נשלח המכתב? לתוך בת מדויקת לא היתה בגליונות הגייר. רק זאת אמר, כי הוא נמצא על אחד האיים הקטנים באוקינוס השקט. אין השם ידוע לו, והוא מסופק אם בכלל נרשם על המפה. אי קטן כזה בודאי נעלם גם מעיני הגיאוגרף המנוסה. אף

לא, אין בדעתי לספר באזניים את הרפתקאותיה של המשלחת המדעית האמריקאית, שיצאה לאנטוליה הצפונית כדי לגלות את שרדית תיבת נוח. גם לא אעמוד על הצד השני של המטבע, כלומר על ההאשמה שרוסיה הסובייטית ביקשה להאשים את בני "העולם החדש" בריגול. אותו בנימין, שעליו איחד את הדיבור, היה צעיר שגולד בתל-אביב עוד לפני שהיתה לבי"ר, והוא לא התעניין בארכיאולוגיה מעולם. נהפוך הוא, כל ישותו אמרה — הוה, השוקת חיים שאינה יודעת גבול, כיסופים לשמש-עלציות שבירכה בפנים צוחקות מדי בוקר את עולמו של רבון העולמים.

קיצורו של דבר, בנימין נשתכר כליל מחזות החיים. זכורני, כי הוא סיפר לי פעם, כי כל עוד נפשו בו ברח מירושלים, שבה בילה שנים מספר כס' טודנט באוניברסיטה על הר הצופים. עיר הקודש זיכאה את רוחו. למן היום הראשון שדרך על מרצפותיה חש מעין מועקת כלא, כאילו היה אמרה הנמק בתא אפל. הוא היה חסר סדר את ששון החברה וההללות. כך אמר לי בסירוש — רק נזיר ימצא בכירת המדינה את האוירה ההולמת לאורח חייו.

אגב, לא ראשון הוא שהביע את הדעה הזאת. היו שהתלוננו, כי אין בכוחם לעמוד בפני הוד הקדושה החורף על העיר הנצחית; זכרונות העבר מכבידים עליהם עד ללא נשוא. לדרך על אבנים שעליהן דרכו לפני אלפי שנים נביא-אמת והחזון היא חתימה שלא אחד מסוגל להתנסות בה...

עד שביום אחד נשתנה בנימין תכ' לית שינוי. לפתע נפלנו פניו ואיימו עליך בחורונם. מה קרה לו? כסבור הייתי, כי הגיעוהו ידיעות מהירידות מגיא הצלמות באירופה על יקרים שאבי דו מארץ חיים — הווי טראגי מקובל באותו פרק זמן. אך לא זה היה מסגל שינה את מצב רוחו; הוא החל מסגל לעצמו דרפת — המורא מפני הפצצה האטומית. לראשונה תמהתי עליו; הוא — התוסס חיים ללא סוף, כלום אין הוא מחוסן בעצם הכרתו מפחד המוות? מה זה אירע לו לפתע ומה עשוי היה להגותו מן המסילה? הוא ישב והסי' ביר לו, כי תחילת הפרשה נעוצה בקריאת חוברת אחת, פרי יצירתו של סופר אמריקאי ג'ון הרסי שמו, דומני, שביקר בהורושימה לאחר השואה ותי' אר תיאור מוזעזע ונוקב את הטראגדיה האנושית שנתחוללה שם. הדבר נגע ללבו והוא החל מהרהר בכל היקף הבעיה.

מני אז נסבו הויכוחים בינינו על עתידה של האנושות ועל סיכוייה לה' שאר בחיים גם לאחר שפצצת האטום תשתכלל עד קצה האפשרות. לשוא נסיתי להסביר לו, כי אל לא לאדם להרהר בבעיות העומדות ברומו של עולם. מה טעם לערער את שיווי המשקל הרוחני למרט את העצבים על דברים שטרם באו לעולם? אך הוא בשלו — כיוון שתשוקת החיים שבו היתה מופרזת מלכתחילה הרגיש פת' אום באיבטחון מדכא, מה ידא עליי,

נקוי"ה "אמה" יעיל פי כמה!

זלמן שניאור

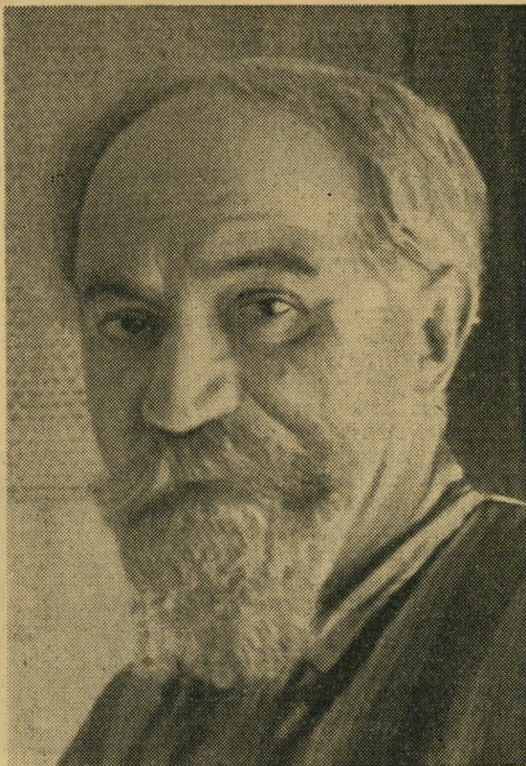
אותה אשה מיוחדת במינה, מן הג' שים הטיפוסיות ביותר שאיתי מימי, מניה ביאליק, סיפרה לי פעם שבאחד הימים נכנס נער יתום לביתם באודיסה והביא שיר בכיסו. ביאליק חיבק ונישק את הנער אחר קריאת השיר, שהעיד עליו כאלף עדים, כי בחיר המונית לפניו. ומאו נשאר הנער היתום שים רבות בביתו של ביאליק; מניה היתה לו לאם ולאחות. ביאליק לא טעה, הנער היתום היה ליורש כתר, בחיר גדול משוררי ישראל. זלמן שניאור.

דרך ארוכה עשה למרכזי עולם ולפסי גות השירה והרומן בחמש עשרות שנים. עשרות כרכים בעברית, באידיש ובשפות לועזיות שונות הן ציוני הדרך הזאת. חרדנו לגורלו עם נפילת סארניו. אך ההשגחה העליונה שמרה עליו, הצ' לית להמלט — לאמריקה והמשך שם בעבודה, ביצירה. עתה נפל דבר בחייו ובחיי הספרות העברית החדשה בהח' ליטו לשים קץ לנדודיו הממושכים ול' השתקע במדינת ישראל. מיד עם בואו חולל סערה — ובצדק גמור. לא נמדוד אותו עתה בקנה מידה ספרותי-אמנותי. לא כן המקום לכך. נציין רק את ההבדל היסודי בינו לבין שאר סופרינו: הם יושבים בפינות נוחות, בחדרו חרי רים, בחלל ריק מסויים. תהום עצומה מבדילה בינם לבין החיים המפכים, ביי גם לבין קוראיהם. שאבלונה ואי מצי' אותיות, קפאון ולבטי שווא האופייניים להם; הם נגררים אחרי החיים. שני' אור — יוצר חפשי ורב תנופה ומרץ רוצה לצעוד בראש כנאה וכיאה לתפ' קידי הגעלה של הסופר. הוא בא מיד במגע עם המוני קוראיו. חמשה עשר נשפיו משכו אלפים ובישרו את תורת הספרות האמיתית, החיה, וטוב עשה שדרש שלום בעד הופעותיו. גם זאת אינו מסוגל לתפוס הסופר העברי התי' לוש מן המציאות. המוגים זרמו לנש' פים האלה מכיוון שהם הפכו לחייה. שניאור — תופעה מיוחדת במינה בכל המובנים: לא רק מן הסופר יש בו, אלא גם מן השחקן, הנואם בחסד וסתם יהודי פקה ושנון מאד-מאד מסיר גם של ביאליק או שמריהו לזין. תענוג מאין כמוהו להקשיב לדבריו, אופן ראייתו מקורי, הסתכלותו החרי' פה, חותם אישיותו טבוע בדבריו.

אנו משוחחים על יחסי אמריקה וישי' ראל ועל הקשר התרבותי ההיוני.

— אם רוצים או לא רוצים גשר של נייר יקשר את יהדות אמריקה עם מדינת ישראל, גשר של תרבות, גשר של השפה העברית החיה. תל-אביב כזו

אינה יכולה להתקיים בלי "הינטר לאנד" רחב, "ההינטר לאנד" של מדינת ישראל יהיה אמריקה גם במובן התרבותי. גם לשפה דרוש עורך ושפה זו לא תהא

הצילום: א. פורשטין

האידיש. אין לה כל תקווה. כל המאי' מצי' שנעשים בנידון זה לא ישאי' פרי. יודע אתה, כשנכנסתי לעבוד ב"פורוורטס" לפני כעשרים וחמש שנה אמר לי אב כהן — יהודי חכם ששונאים רבים לו מכיוון שהנהו בעל אופי — עליך לדעת שעם כל מגוי על העתון, השובק חיים לכל חי, יורד גם העתון מן הפרק. אין אחר במקומו. ההגירה כמעט שנפסקה לגמרי והאידיש יורדת מן הפרק. תרבות עברית צריכה לח' דור לחלל הריק אשר נוצר. אחרת תח' דור לשם תרבות אמריקנית.

מדינת ישראל כבר חוללה שינוי חשוב אחר בחיי יהדות אמריקה. היטי' לר גרם לנו נזקים עצומים לא רק על ידי ההשמדה בלבד; הוא עשה יותר מזה: סיכן גם את חיי אלה שנשארו בחיים: רבבות אמריקנים צעיר' רים באו בימי המלחמה לאירופה וראו מקרוב את אותות ההשמדה של ששה מיליונים. הם ראו שהעולם עבר בש' תיקה גמורה על המעשה הזה; אכן הם אמרו לעצמם בוודאי יש דברים בגו. השקדן הבודה מלבו כזבים יודע יפה שאף אם יעמדו על שקריו, שמץ מהם יישאר ללא ספק. שמץ מה נשאר גם מן השואה הגדולה. היינקי הצעיר מרבה לראות יהודים בלונגביץ' ובכל הביציים באמריקה. כך היה גם בגר' מניה. כך גם באמריקה ועל אחת כמה וכמה בהוליווד, שתושביה יהודים בתשעים אחוז. הכל שלהם. כך הת' חילה שנאת ישראל הגרמנית לעשות לה מהלכים גם באמריקה. התחילו לה' ביט ביהודים בעין עקומה. מדינת יש' ראל חוללה כאן מהפכה על ידי חי' זוק עמדותיה הרוחניות של יהדות אמריקה. המלה "לגו" עלתה על הפרק. יש לנו פרלמנט, יש לנו צירים ושג'

ירדים, לא אתם הגבורים אלא אנחנו וכל הנוגע בנו ישרוף את קצות אצי' בעותיו.

עליך להבין גם את הצד הכספי של הענין, את ירידת התרומות למען ישראל. ישנם סותרים ההופכים את עצמם למיליונרים פורחים באוויר על

פק את הורישה הניכרת הזאת, נאלץ העורך להדפיס דבר שאינו ראוי לדפוס. כך צומחים גראפומאנים! עליך לדעת שהגראפומאן ש"יצירתו" נדפסת אבוד לעולמים; הוא יוכיח לך שהוא סופר, הרי שמו הקדוש נדפס שחור על גבי לבן מתחת לשיר, למטה, לסיפור, החלל הריק של המוסף מקלקל את השורה.

נתקלתי כאן בתופעה מורה מאד. קבלתי מכתבים מקוראים צעירים וזק' נים המיעצים לי מה לכתוב וכיצד לכתוב. יש לי הרושם שגם הסופרים סבורים כאן, שהם מסוגלים להגיב מיד. אם הנהג הוא גיבור היום, אני אפשר לשבת מיד ולכתוב עליו שיר מוצלח. אם הנגב על סדר היום, אני מיד אפשר "להנציחו" ביצירה מקורית. משל למה הדבר דומה? לאדם המתחתן עם אשה אהובה עליו ומכתוב לה מיד: עליך ללדת לי תינוק בן חמשה קילו, בעל תלתלי זהב ועינים כחלחלות. להדפיס. הסופר חייב לראות, לספוג את החחייה ולשכות אותה. התוצאות יופיעו אחר זמן רב מאד. האור המור' לך אותך מהבהב מרחוק.

הטמפרמנט הסוער של המשורר מגיב בחריפות על ההתקפה שנערכה עליו בצורת "מכתב למערכת" באחד העתונים. פחיתות כבוד היא בעיני לענות להם. הם מדברים על רוחים שצברתי כביכול בנשפים אלה, סכר מים גדולים הפסדתי על ידי בטלה מן העבודה שנגרמה לי. בא אני להשתקף. לא יכולתי לקנות לי בית בבית הכרם בגלל המצב הפוליטי, קביעת גבולות זכו'. אבל קניתי לי דירה מרווחת בר' מת נן ואגדור ומסכים סייגים כאלה שלא ייכנסו לתחומי.

— בואו של שניאור לישראל אינו מהווה סוף פסוק, אלא התחלת הפסוק. ופסוק זה יהיה כמוהו: סוער מאד.

Advertisement for Velvela soap. It features an illustration of a woman washing her hands and a bar of soap. The text includes: "לאחר הבאת הכתוב", "הכביסה נקדה הבית וכן לפני השינה", "משה עת ידך כי", "קדם ולוטהי לבל", "תהינה אדומות ותטפססות ולוטהי", "מדינה את העור ושומרת על רכותו ועדינותו.", "ולוטה", "תוצרת שמן-היא", "Velvela".

Advertisement for Keshet. It features a logo with the word "קשת" (Keshet) and "KESHET" below it. The text below the logo says: "המצבעה לבעלי טעם", "קשת מנקה וצובעת".

הפלדינה הזאת

ארץ ישראל

פיתוח ירושלים — אחת מדרכי הפיתוח היעילות ביותר בכל עיר ובכל ארץ — היא כיצד?

שכלול אמצעי התחבורה ושיפור תנאי ההארה. ירושלים נחשלת מאד מבחינה זו. שירותי התחבורה בעיר גדולה כירושלים, אשר על אף העובדה שיש בה כשליש מאוכלוסיית תל-אביב — הרי שטחה גדול והתחבורה האחרת איננה מתחשבת לא בדעת הקהלה ואף לא במסודות הממשלה והעירייה. בעלת המוגופולין לשיירות העירוניות מרשה לעצמה לקבוע את קווי האוטובוסים, לקבוע איזה קוים יעבדו עד שעה מסוימת בערב ואיזה קוים יעבדו עד חצות הלילה, והיא גם הקובעת את מחירי הנסיעות בקוים השונים. כיום, גם לאחר ההזולות שמש"ר רד התחברה כפה על החברה — גבוים הים המחירים מאשר בכל מקום אחר בארץ. ועדיין יש רובעים, עם אוכלוסייה גדולה שהחברה איננה מוכנה לשרת אלה, אפילו את מכונותיה, או שהיא מפסיקה את הילוכם של האוטובוסים בשעה מוקדמת בערב, ועל ידי כך מונעת (ביחוד בימי החורף הירושלמי קשה) אפשרות לבקר בהצגות קולנוע, תיאטרונים או באסיפות בעלות ערך תרבותי. טובלות במיוחד שכונות ככרם אברהם, גאולה, שכונת הבורכים, בית ישראל, מקור ברנך וסגוריה — בהם חיים למעלה משלשים וחמשת אלפים תושבים. תושבים, היינו שליש מן האוכלוסייה הירושלמית. שכונות אלו מנותקות לגמרי ממרכז העיר החל משעה שמונה בערב ובעוד שהנהלת המ"קשר" דואגת שהיו אוטובוסים לשכונות רחביות, בית הכרם, אחרי הצגות התיאטרונים או הקונצרטים — מעולם לא קבעה הנהלת המ"קשר" אוטובוס אחד אחרי התפוצות האמנותיות לשכונות שפון וצפון-מערב העיר.

והוא הדין ביחס לתחבורה החשמל והשירות הציבורי הירושלמי, רחובות העיר אינם מוארים בלילות במדה רחוקה לעיר בירתה לעיר בה יושבת הממשלה ובה יושבת הכנסת. ויש שכונות שלמות שאין אפילו פנס אחד ברחובותיה. ואין פוצת מה ומצפוף. העירייה איננה מעילה בשטח זה, ואיננה עומדת על זכויות התושבים כלפי שתי החברות.

אנשי המ"קשר" טוענים כי אין להם מספר מספיק של אוטובוסים. ואם

חברת החשמל הירושלמית איננה יכולה לעמוד בהתחייבותיה, — יש לעיריית ירושלים דרכים כדי להפעיל את תנאי הוכיון שניתן לחברה זו.

השכחנים? זהו השלט אשר קבעו ביום הזכרון הראשון לשירת יחזקאל לפני 10 חודשים בדרך מול הכפר כברי. מה תקום המצבה הגדולה, אשר תזכיר לכל עוברארח כי כאן התחולל הקרב האכזרי, וכי כאן נפלו טובי הבנים, כך הכריזו פעמים, והודיעו על זאת בעתונות. אך עד

היום הנה אין זכר למצבה או גל אבנים. רק אחריים משלוי המשוריינים שאירעו במקום, ועשב ודרדרים מכסים אותם מכל עבר. הועדה לקביעת לוחות זכרון אישרה את המקום, ואף את התכנית להקמת מצבה, והקין הקיימת לישראל מצדה הבטיחה שתתול את הגן והחורשה סביבה. אבל עד היום הזה לא נעשה דבר. עוד שבועות מספר, ושוב יציפו את הארץ פלוגות טיילים צעירים מכל חלקי הארץ כדי להכיר את מולדתם. למה לא יציגו לוחות-זכרון את המקומות החשובים האלו, וילמדו את הדור הצעיר פרקי מלחמת השחרור, ופרקי מולדת גם יחד? וכלום, שכונת כפר את הבטח תגו להעמיד ציונים לחברים, אשר אינם כבר אנוג חיים?

הוקרי עתיקות בעיר 1000 שנים בחרו. בעקבות התבלינים באו הטורקטורים הגדולים והחריבו כל קיר שהיה זכר לבנין. רק תלי חורבות נשארו. והטבע עושה את שלו. האדמה מצמיחה עשב, המכסה שרידי כפר. להט השמש בקיץ וגשמי העזו בחורף מפוררים את לבני החימר, המתפרקים וחוזרים לכור מחצבתם — לאדמה, ומתחתם קבורים כלים וחפצים שונים.

הכפר נחזק מעל פני הקרקע. ישוב חרש הולך ונבנה. עוד עשרות שנים, עוד מאה שנה, ואז זכר הכפר ייחזק. וכחוקרי העתיקות שלנו בימים אלה, כך יבוא בזמן מן הזמנים חוקרי ימים אחרים, בחפשים אחרי שרידי כפרים מתקוות שונות. והנה ימצאו כפר זה או אחר מתחת לאיזה תלי, או במקום שבו חפרים יסוד לבית, ויתחיל הויכוח על התקופה, גודל הכפר, חשיבותו וכו'. כמו אצלנו היום, אך מכשירים חדישים יותר יהיו בידי החוקרים, והם יקבעו: האם הכפר או העיר נהרסו לפני תקופת האבן — או אחריה.

הכנסת מאת ש. יוסף

הכף בעד ישיבות רק במשך יומיים... ודאי, שהקואליציה האחרת הזאת היתה, "מורחבת" עוד יותר כשנידונה השאלה כמה להקציב להוצאות איכסר גם של חברי-הכנסת בירושלים. בראש הקואליציה האחרת למען הגדולת ההקצבות לתחרי הכנסת עמדו דו"קא אלה הנמנים על האופוזיציה לממשלה, אולם לא חסרו חס וחלילה תומכים משרות הסיעות הממשלתיות.

"הקואליציה האחרת" הזאת, מוסריים, תעלה לאוצר ב-20 אלף לירות יותר לחורש. ועוד מוסרים, כי האופוזיציה האחרת" הצליחה, מתוך שצמח דה על המקח, להציל מפי הקואליציה האחרת" ולחטך לאוצר עוד כ-15 אלף ל"י.

כדי למנוע יום אחד של השבוע היה את מספר 13 מוקדש לגמר הויכוח על החוק לעידוד השקעות הון. דברו 14 חברי כנסת. היום השיג של השבוע הוקדש לויכוח על חוק הקפאת שלוש תוספת היוקר. הוקצבו 5 שעות ומחצית השעה (לפי 2½ רגעים לכל חבר כנסת!). נאמו גם כן 14 חברים. כנראה, שומר היו"ר ומוזכרו לכל תיכשל הכנסת במספר 13.

אגב, סביב הבעיה כמה זמן להקציב לחוק על תוספת-היוקר התנהל ויכוח קצר. חנן רובין (מפ"ם) טען כי 5½ שעות אינן מספיקות כל-עיקר לויכוח על תוספת היוקר. הוא דורש להקציב לא פחות ולא יותר מאשר 15 שעות. — "תוספת יוקר" זו, 10 שעות יורו מאשר הציעה הוועדה איננה פת-איננה לשום אינדוס — העירו משרות מפא"י.

הקואליציה יש קואליציה בכ"ה האחרת נסת, זו התומכת בממ"שלה, שבתוכה משמ"ש שים בערבוביה אנשי מפא"י, הפרוג' רסיביים, הדתיים למיניהם והספרדים; ויש אוסוויציה, שלמעמים היא מאוחדת ועל פי רוב מנוגדת בתוך עצמה. אולם בעניינים מסוימים, וב"עיקר בעניינים הנוגעים להעברת הכ"ה נסת לירושלים, נוצרה "קואליציה אחרת" לגמרי. כזאת, שאינה תלויה במשמעת מסגרתית.

הנה, למשל, הבעיה, כמה ימים בשבוע תקיים הכנסת את ישיבותיה? יומיים או שלשה ימים? הירושלמים מכל הסיעות (מעטים הם, רק שבעה במספר) ואלה מחברי הכנסת מכל הסיעות שאינם נושאים תפקידים אחרים בתל-אביב ובערים אחרות, (אף אלה נער יספרם) היו, כמובן, בעד שלושה ימים. אולם הללו נשארו באופוזיציה לקואליציה נרחבת של אנשי מפא"י וחירות, מפ"ם והכלליים, הדתיים והקומוניסטים, שהכריעו את

מאמץ — הקיבוץ האמריקאי ה' פעיטע

התחל בסאסא, אשר בג' ליל, בגבול הצפוני, בפרשת הכבישים המבדילים בין הג' ליל המערבי והגליל התיכון. בינתיים נשאר למקום שם הכפר הערבי כמקור דם, אלא תקלה אחת לשם. בזמן היות הכפר מיושב על ידי הערבים, והשלט על הכביש ציין בשלוש הלשונות את שם הכפר, כתבו בעברית סעסע, תחת השלטון הישראלי חזרו למקור וכתבו סאסא עם "אלף", כלומר, ראש השיבו"ל, כנוצר בתלמוד. אך ליצני הדור אומרים שיש לכתוב את שם הישוב כ"עין" כי עד שתגיע למקום המרו"ח, — סעסע מרוח רב".

ונוציה של ירושלים...

ידי ירושלים רואים עצמם בונציה בעקבות הגשמים הרבים שירדו על העיר. הם לא ירתעו מלטפס גם על הרי השלג, אם אמנם ירד זה בכמות ניכרת.

הצילום: אילני

טוגל

תרופה במוחה נגד:
ריבאגזים | הצטננות
אישיאס | כאבי פרקים
דימה | כאבי ראש

יותר מ-7000 פרופסורים
רופאים מאשרים את
פעולתו המהירה
והמפויינת של טוגל

תרופה שיוצרת
 טיוצרת בארץ

טוגל

הצליינים הראשונים - הגיעו לישראל במסגרת "השנה הקדושה". ביניהם נמצאים נציגים חשובים של הוואתיקן, עיתונאים איטלקיים ואמריקניים ואחרים. משלחת-חלוץ זו באה לברר את אפשרות פטרייה של הצליינים בממדים גדולים. הם רוצים לבוא לכאן ברבבותיהם. בתמונה: סיור המשלחת על פני הכנרת. הספינה "סוסיתא" שייכת לקיבוץ עיריב.

עתם של חברי הכנסת למרכזים ול-מוסדות שבת"א, יש להעביר אליה, גם מוסדות מרכזיים לא ממשלתיים כגון: את מרכזי המפלגות, את הוועד הפועל של ההסתדרות, את מרכז בעלי התעשייה ואת... עיריית תל-אביב, הוסיף ראש הממשלה בלהטו כי רב.

המועטים והנכבדים ודאי, כשנמשך הויכוח משך ישיבות רבות כש" התחיל לפני 3 שבועות ונפסק לשבוע בשל הויכוח המדיני, שאף הוא נמשך 20 שעות, והחל מחדש, נשארו מעטים מחבריה הכנסת באו"ל לשיבות. כלום אינם יודעים כבר כל חבריה הכנסת את כל הגימוקים בעד ונגד הסעיפים השנויים במחלוקת; כלום אינה ידועה עמדתו של כל אחד מאחרוני הנואמים שברשימה?

השנים לא יספיקו בשביל ענשי המאסר חבר הכנסת א. מזור (דתיים) התנגד לחוק קרן פקדון וקרן הוזלה (תוספת יוקר), גם משום ריבוי העונשים נגד נותני העבודה שלא ימסרו את הפרטים הנכונים הנדרשים לפי החוק המוצע. והנה חשבון הענשים הכלולים, לדעת הנואם, ב"7 סעיפי החוק:

20 ל"י בעד כל יום; 6 חודשי מאסר; אחוז מהסכום בעד כל יום; ענשים ומאסר לפי חוק המסים; 3 חודשי מאסר. ועוד היו נטויה, כי שר המשפטים יהיה רשאי להתקין תקנות ושוב עונשים, שיתולו בודאי מדי חודש בחודשו, כלומר 12 פעם בשנה... ומר א. מזור המשיך בחשבונות:

צדק איפוא, ד"ר י. בדר (חירות) שהתחיל את נאומו בזה הלשון: "אני מבקר אותם חברי הכנסת שהראו עוז רוח ואומץ לב ונשארו באולם..."

ומר י. רוקח (כלליים) פתח את נאומו בנוסח חדש שהלם את השעה:

— חברי הכנסת המועטים... ד"ר י. בורג, סגן היו"ר, ששימש יו"ר בישיבה זו, העיר לו באירוניה:

— אצלנו נוהגים לומר "חברי הכנסת הנכבדים"...

ראש העיר נגידולת"א ראוי לשבח הוא חבר הכנסת י. רוקח, עיריית תל-אביב, שייצא בנואמו בוויכוח על החוק לעידוד הון בעד פיזור האוכלוסיה ונגד ריכוז מופלג.

פרופסור א.ל. סוקניק, הארכיטקט הנודע ואביו של הרמטכ"ל, רביאלוף ינאל ידן, עומד לצאת בימים הקרובים לביס לאנגליה למסע הרצאות באוניברסיטאות על תולדות כתבי-היד העתיקים במדבר יהודה.

הצילום: אילני רז בתל-אביב. יש לפרקים שאיש מת רומם מעל לתפקידו המקומי ורואה את הענין הלאומי הכללי.

אכן גם מר י. רוקח שייך לאלה מחברי הכנסת, אשר אינם יכולים מפ" את תפקידם ה"צדדי" להשתתף בכל ישיבות הכנסת.

ומוסרים, כי ראש הממשלה, מר ד. בן-גוריון, דורש במסגרת וחוזר על דרישתו, כי כדי להפוך את ירושלים לבירה אמיתית, וכדי למנוע את נסי

"מתקן העברית" — "זה היה עוד בימי זרובבל..." (הנגינה מל"על) — משמיע חבר הכנסת איזוב כהן (פרוגרסיביים), ועו"שה השואה יפה בין ימי שיבת-ציון מאז ובין ימי שיבת-ציון אלה...

— זרובבל! (מלרע) — נשמעה קריאה מירכתי האולם.

צחוק באולם. הצחוקים יודעים מיהו זה, שקריאות-הביניים שלו מתכוונות על פי רוב לתיקון העברית שבפי חבריה הכנסת.

— איני מתכוין לזרובבל (מלרע). זה שלנו, עם הוקן, אלא לזה שבמי שיכתוב (מלעיל)...

— בבל! (מלרע) — מתקן אותו קול.

חבר הכנסת פנחס לוביאניקר (מפא"י) הוא מתפלמס חריף ומתוחכם מנוסה. הרי ברור הענין, שהוא מגן עליו, "כשמש בצהר-ההיום", כשם "שאתה וא"חז הם שתיים"...

— שנים — נשמע קול התיקון.

לוביאניקר הופרע ממהלך דיבורו השוטף, הוא פנה למתקן העברית המתנדב-הקבוע שבין חברי הכנסת, מר אברהם אלמליח (ספרדים):

— סוף סוף אין אנו בבית-ספר שתתקן כאן כל הברה וכל מין...

והרי העברית של חברי הכנסת א. כהן ופ. לוביאניקר היא בכל-זאת משר"בחת גם לכשעצמה ועוד יותר בהש"חאה למבטאם של חבריה הכנסת רבים השומרים עדיין על ניבם מחו"ל.

לפעמים גם חבר הכנסת אלמליח הוא חסר-אונים.

הנה מתריע חבריה הכנסת א. מזור (דתיים) נגד הרעש שמפ"ם מקימה סביב ענין עידוד ההון, בנוסח:

— אינוהי (אל"ף פתוחה) טראסק הם מקימים... את ה"איזה" האורשאי עוד יכול מר אלמליח לתקן ל"איזה" (אל"ף צרויה), אולם נגד ה"טראסק" הוא חסר-אונים...

ודאי שעוד יותר קשה עליו לתקן כרבריום ייקה שכזה:

— כל בעל-בית צריך לשמור על חוסה-הזכירות (חווה השכי"רות), כשם שפועל שומר על רמת-הזכר (שכר)...

מר א. טביב (התימני ממפא"י) מש"מיע עברית ממולצת ונקיה, אולם מב"טאו הוא בכל-זאת כמו ב"מטאטא". את מבטאו אינן תוספות הקצרניות ה"צברות", כשם שאינן תוספות את העברית המושלמת החיננית-חסידיית, או"לעם המבטאן בניב אשכנזי-בסרבי של הרב מיימון.

במקרה זה, מטריח עצמו מתקן העב"רית המתנדב אל שולחן הקצרניות. כדי להיות להן לעזר.

מר אלמליח עומד גם להוציא ספר מעניין: "עברית של חברי הכנסת!"

עודדות מדיוני השבוע קר וחם. — "כשיש" מעו יהודי חוק-לארץ כי כספם יושקע בחש"בונות קפואים יהיה להם קר... ספק אם ימצא אצלם חרום הדרוש להשקעות נוספות" (ד. צ. פנקס).

צ'כית וצחית. — "שתי שפות צ'כיים": עם אנשי חו"ל הם מבררים צ'כית ועם הפועלים בארץ צ'כיים-טית" (פ. לוביאניקר).

קרנות חדשות. — "לדעתי תי"הפך "קרן ההזלה" לקרן התייקרות", כשם ש"קרן הפקדון" תיהפך לקרן הצב"י" (א. מזור).

החתול שבשרוול. — חתול שחור עבר בזמן האחרון בין מפא"י ומפ"ם והוא מתחבא בשרוולו הגדול של דוד הכהן מסולל-בונה" (ח. כהן מאורי).

כבוד ועוד משחן. — אם רוצים שתהון יבוא לכאן, יש להתייחס

אליו בכבוד ובערמומיות" (מ. בן-עמי).

את הנעלים... — שלש פעמים במשך התקופה הורדנו את הנעליים... סליחה את מחיר הנעליים" (השר דב יוסף).

ייזמה ותפילין. — ההגיע הזמן להכרעה בין ייזמה פרטית ובין ייזמה חלוצית? יש מקום לשתיה ייזמות גם יחד, כשם שיש מקום בהחלט לשני זוגות תפילין על ראש אחד" (א. גולדראט).

(המשך בעמוד 14)

שפט ברכות
למר ח. אפרוני ורעייתו
לנשואי בתם זיוה
עם בחור לבה
"העולם הזה"

ירושלים-תל-אביב-חיפה

כרסה ביוס-מטה בלורה

עננה
ביחיד לרהיטים
מתקפלים

ומנהגיו המשוניים. ואילו זאטוטי הכפר לא נחיראו מפני הזקן האשמאי. היה ברברל רואה ילד, מיד היה תוקע ידו בכיס העור של מכנסיו ומוציא לעור מתו סוכריה ממועכת: "שגל, מיין קינד, אתה רוצה זיסי?" ונותן לו.

היו לברברל בכיסי מכנסיו מיני מתיקה מדובקים זה לזה וממועכים חמת ישיבה. בעקשנות יקית היה תוקע סוכריה בפי כל ינוקא המזדמן לפניו; עד שאותו ינוקא מצמח שער בסנטרו ותמו אותות הלבוב.

זמן מרובה לא שהה אלי בביתו של ברברל.

תחילה הלכו הענינים כשורה. שניהם עבדו מבוקר ועד ערב ומלאכתם נעי שית בקפדנות יקית מובהקת. הכל משומר אצלם במקומו, שום דבר אינו מתגולל בחצר מוזנה, כאשר ביתר חצי רות האכרים. נשבר איפן, מהקנים או תו, נקרעה מוסרה, תופרים אותה. כל מלאכת תקן היתה יסודית, לא סתם אחי עם חוט-ברול, כדרך כל האכרים. וברברל הזקן אומר לאלו גיינגי: אני אחנך אותך! אצלי תלמד לעבוד! והוא מקימו השכם בבוקר לחליבה, ובערב באחר שולחו למחלבה עם חלב הערב, ובינתיים אלי מתבגרי, זרועותיו נעשות קשות משהיה, השער צומח פרא בראשו, וכשהוא צוחק נחשפות שיניו הגדולות. הפה — פה רחב לתיאבון, פה שיודע לנגוס ולבלוע ולזלול.

אשרי מי שראה שניהם יושבים ואוכלים, נוגסים מן הפה ובולעים לחי אבון מכל שנמצא בסלם: מן הביצים והשמת, המלפפון והעגבגיה, זית וג' ביי; והפה מפיק אמרות בשפת המאמץ, יקדוטיש.

החיים הטובים לא ארכו. רוח רעה נתקעה בין שניהם. היו השנים כעס-ניים ומחירי חמה, מן הסוג שאיני יודע פשרות ומחילה.

פעם נדמה היה לברברל: שאלי הפסיק עבודתו והלך אל חלקת השכן, לשוחח עם בת האכר.

בערב אמר לו: למה הלכת בצהר רים אל כרם השכן, ואת עבודתך הז' נחת?!

השיבו אלי מניה וביה: "אינני קרש עבש יבש" (והבליע ולא סים לאמור: שכמותך!).

— "אתה צריך לעבוד!"
— "מה? צרח לעומתו אלי צריחה נרגזת. "אני צריך? בשבילך לעבוד? אולי אינני מפרנס את עצמי?!"

— "הסתלק מהשולחן!" מר ברברל. קם אלי והסיל צלחתו ישר לפניו. כמעט ולא פגע בפניו של ברברל.

היתה זו רק התחלה. יום או יומיים אחרי כן קצרו שני הם תלתן בשדה. קצרו וערמו וגרפו, עמדו לעצמם הירק הקצור לעגלה ונטל אלי קלשון בידיו. ראה פתאם את ברברל כשהוא מחויר מפחד ומ' מגמגם כלעומתו:

"אלי... מיד תוריד את הקלשון... אתה שומע? אלי, עובב את הקלשון, אני..."

מן הסתם העלה בדעתו של ברברל,

Advertisement for 'דובק 10' tennis racket, featuring the brand name and a large number '10'.

הנושכנות, הוא ודבורותיו שחוששין מפני עוקצן. אין שומעים מפיו של ברברל מלה חיה, אלא נהימה מעין: הא... מה! וכשהוא נרגז הריהו מצ' יח בקול צורם: "צום טויפל!" ורוקק רקיקה גסה.

עברית לא הבין, לפי שכמעט לא נזקק ללשון אדם. די לו בנהימותיו שלו. הא... פה... דו דרק, צום טויפל! ביתו של ברברל עמד מרוחק מש' אר בתי המושבה, וספק אם הטרחה עצמו איש מעולם לסור לביתו של הזקן הציקן. בחצרו שוטט כלב רועים גרמני, אפור-שערי, בעל חרטם חז וזועף, החושף שיניו לכל הקרב. ברברל הזקן נראה לפעמים כשהוא גוזם את עצי השזיפים בחצרו. המזמ' רה בידו ומקטרת ספנים הולנדיה, מער קלת קנה וארוכה, תחובה בין שיניו (להבדיל, ככלב שעצם גרומה בפיץ). פרצוף גמור של אשמאי היה לו בעת שטייב בין כרותיו ופניו מכוסות ברשת.

היו לברברל יוג מכנסים מפורסמות. כמעט ואפשר לעשות ספור בפני עצמו מיוג מכנסים אלו. המכנסים — מכנסי עור טירוליות. קצרות, בעלות שרוכים וכתפות וכפתורי עץ. היה לברברל הזקן מהלך כל השנה במכנסים אלו, לפי שהיו מכנסים אלו נוחות לו מכל הב' חיות.

ואלו מעלותיהן: אינך צריך לכב' סן (וזה מעלה גדולה!), לפי שכלל היה מלוכלכות יותר, הרי זה משובח. יה' לכלוך טבעו שהוא נספג בתוכו, כשמן הנספג בצמר. אמרה מהלכת, כי בוישה ללבוש מכנסים כאלו בעורן נקיות. והקונה אותן בחנות נוטלן ומלכלכן בטרם ילבשם.

ברברל היה דואג למכנסיו בשמן ובלכלוך הרבה-הרבה. כיצד? וזו מע' לה' שניה. כל אימת שהידיים מלוכ' לכות, היה מנגבן במכנסיו ונמצא שכרו כפול: ידיו מתנקות והמכנסים זוכות בלכלוך.

ואיזהו הסימן למכנסים משובחות? כשהגן פושט אותן מעל גופך, חייבות הן להשאר עומדות במזוקף, לפי שה' לכלוך והשמן הופך את עורן לנוק' שה. ועוד רבות אפשר לספר בשבחן של מכנסים טירוליות, לולי קצרה סבלנות הכותב וקוראיו.

Advertisement for 'בוסתן בר ומסעדה' (Boshtan Bar and Restaurant), featuring a logo and text in Hebrew.

אלי שמו הפרטי, ושם משפחתו — אין איש יודע. מכנים אותו, איפוא, בתואר הדמות: גיינגי. אלי הריהו גיינגי ממש, לא סתם כנוי ספרותי מקובל (זה, הגיינגי הנודע!). ועוד איך! אלי גיינגי מרחם אמו, כולו מנומש בלהט אדום של חמה בוריה-תה, של שלהבת בשיציה, של סלק מתבשל בדודים ומבעבע בכותות אד' מוניות... הקיצור: הבה נגש לסיפור!

לפני תשע-עשרה שנה, באיפרכיה במערב גרמניה, סמוך לגבול הולנד, נולד הינוקא דגן, והיה הילד לנער שצמח כחמניה, חסון ובהיקומה, ידיו גדולות וארוכות, ידי פועל, מעוצמית ושריריות. והנער — נער אדמוני יפה עיניו" והיינו: גיינגי. מכף רגל יעד לשער הראש, החל מקרסוליו יבלה בלחיי פניו זחלו ונשתרצו הנמשים האדמדיים, ובערותיו נמשך גון צהוב-אדמדם. והיה אלי לצחוק ולהסם בפי הנערים, והנערות התיראו מפניו ונסו, כשצחקו לפניו הצוחקים העניק להם ממתן ידיו החסונות. לפי שנאמר עליו: וההורו מן הגיינגי, פן ינחת עליכם את כף ידו הכבדה. אפשר כי הנערות שנסו מפניו, הן שהשילו בלבן את המרידות והרוגו והחרו, אלי היה תמיד ממורמר וסינה היתה שרונה בלבו כלפיהן.

ובינתיים קרו בגרמניה הדברים אשר בעטים עלה אלי ארצה. תחילה נכנס למסגרת של עלית הנוער, ולפי שהיה גיינגי בטבע מהותו, קנתרן ורגזן ועומד שלו, הספיק עוד באגיד להסתכסך עם כל חבריו, ואף מן המד' ריכים לא חת, להיפך, הללו התיראו ממנו. כיוון שכך מצאו המדריכים לני חוץ להפרידו משאר ילדי החבורה, פן

Advertisement for 'בוסתן בר ומסעדה' (Boshtan Bar and Restaurant), featuring the name and address in Hebrew.

יויק להם. סופו של דבר בא ארצה לעצמו ולברו.

— מילא, אמר אלי לעצמו, אסתדר גם בלעדיהם.

בדק ומצא שאחד ממכרי אביו עלה ארצה שנים מספר קודם לכן ובינתיים הקים לו משק בגדרה אשר בדודים. קם אלי והלך אליו. והאיש שמו: ברברל הזקן. רוק מוקין ומצומק, כעסני ונר' גז, "יקה" בתוך תוכה וטיב טיבה של נשמתו. הלך אלי אצל ברברל הזקן ושח לו כל קורותיו: הנה עלה אר' צה והמדריכים שחששו מפניו קמו וסלקתו משאר החבורה (ספוס פרוב' לימטי! אמרו). כיון שכך, קם ונס' חלק מחציתם לחלוטין ואינו רוצה לדעת עוד דבר אודותם.

אמר לו ברברל הזקן: ניחא, בורש, (לאמור: בחור), השאר פה צירוף והשאר עמדי במשק. נחוצות לי זוג ידים כשלך."

ובכן, הייתם רוצים לדעת ברברל זה מיהו? —

זקן מצומק ומשונה-הליכות, קדור רני ומסתגרי, שותקני והולך בוד. הוא וכלבו שמתיראים מפני שיניו

כי אלי מתנכל לנעוץ את הקלשון בבטי נו. ולאמיתו, אלי רחוק היה ממחשבות כגון אלו. אלא שקודם לכן עבדו שני הם בשתיקה ולא סחו זה לזה מלה והרוח הרעה שרויה ביניהם. ברברל קוצר ומנהם כדרכו: הא... בה... ואלי מחקה נהימתו: בה, בה, בה!

יצאו שניהם לתרוש במחרשת ברי סוק, ברברל אווזו במושכות ואלי במח' רשה. פתחו תלם ראשון, ישר כסרגל — מעשה יקה לתפארת, המשיכו בת' לם שני ושלישי והפעם לא עלה חרי' שם יפה. התלמים לא חספו זה את זה וריחו נשתייר בינותם. אמר ברברל פעם ראשונה לאלו: "אלי, אחוז את המחרשת יפה! חרישה שלך שוה טינופת!"

השיבו אלי כהרף עין: "אתה אשם. אינך מוליך את הבהמה בתלם" (והאמת היתה ששניהם לא הרבו להשי' תדל) — שתק ברברל ולא השיב לו. אולי מפני שנתיראו ממנו ומכעסו. פת' חו תלם חדש. הצליף ברברל בשוטו על גב הבהמה וצרח כנגדה: "נו, דיו!" ונכר בקולו שהכעס מחלחל בו. בשל מעשה החריש שיצא פגום כלהכ' עים.

סיימו לתלום את התלם — והנה יטוב יצא פגוש

— "דו דרק", אמר ברברל. מדוע אתה מקלקל לי את החריש?!"

— "אמרת לך שאתה האשם, אתה מוליך את הבהמה כשכור!..." וטרם סיימ לאמור אלי את דבריו, ככל שנת' כון להטיח הפעם, וברברל הזקן הרים בחמת רוח את שוטו והצליף על פניו של אלי.

אחר כך נדהמו שניהם עד מאד והדבר לא היה בסיהם. אלי תפס את השוט ומשכו בחוקה מביין ידיו של הזקן ובעוד זה מלוכך על פניו שבר אלי את השוט לשברים רבים.

"השוט שלי!" צעק ברברל.

"קח לך אותו! אני עובב אותך!..." אלי השליך את שברי השוט לרגליו של ברברל וברח משם כשעיניו זולגות דמעות.

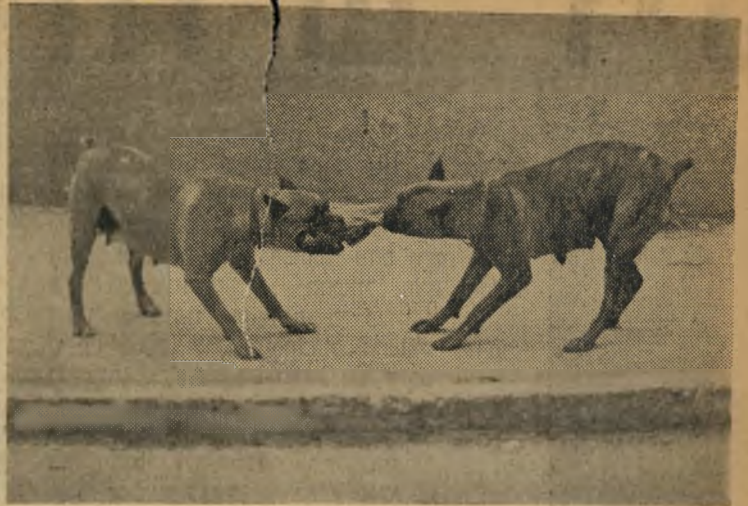
בא הביתה, ארו את צוררו ויצא משם במרוצה. עדיין היו הדמעות זול' גות מפניו כאשר פגשוהו האכרים במרכז המושבה.

— "מה קרה לך?" שאלהו.

ואלי מתיפת ומשיב: "בשוט, בשוט הוא הרביץ על פני, המנול הזקן הזה! עזבתיו! אני הולך מכאן!"

עצרו בעדו: "לאן תלך, לאן?..." והחלו מושכים בשרחולו, האכרים הערמומיים הללו, ואמרים: "בוא אלי, בוא תעבוד אצלי!"

ואלי אינו נמשך ומשיב: הניחו לי, אני הולך מפה!!"

אמיתי עיצוני / היא היתה יופי של ילדה...

את שערי המשק מאחורינו ונבוא אל לב השדות? חנה הרימה את שמר רותיה, בעלות הריסים הארוכים והס' תכלה בי בתמהון, כאומרת: מה יום מיומים? אך כשעמדתי בתוקף על דרישתי אמרה חנה בקול שקט וצונן: יהושע, היינו ידידים טובים? לא — כן? אך אם תדרוש את הדבר הזה ממני הוזהר, פן יקיץ הקץ על ידיו. תנו.

מאז הייתי בגיהנום של יסורים, חשדות ולבטים. הייתי מצפה לה ליד האוהל עד חצות ואז היא היתה באה, נכנסת לאוהל, בלי לומר מלה. לאט לאט הורעו היחסים בינינו עד שחשתי שהיא סולדת ממני ומאהבתי. בהכשרה הרבו להתלוצץ על חשבוננו ועל חש' אהבה חריצנית. רבתי הסבל, אותה

שמו היה "כושי". כך קראו לי בפלמ"ח, חבר היה להכשרה השניה, שבה היו לחנה "הידידות", שאתן הר' כתה כה להתיחד. נוח היה לה שיהיה לה ידיד בהכשרתה, שישימש כסות, כי חברי ההכשרה לא נהגו להסתכל בעין יפה על בני זוג מחוץ להכשרה. ידוע היה ש"רומנים" כאלה מסתימים בדרך כלל בכך שהבתורה עוזבת את ההכ' שהיא ועוברת להכשרה "שלו". אני הייתי האחרון שנודע לי הדבר. עובתי את המשק, חשבתי שלא אוכל להמשיך לחיות, כל עולמי זרוב עלי. בימים ההם הצטרפתי למשק הזה ומאז אני עובד ומנסה להטביע את זכרונותי בעבודה.

(המשך בעמוד 12)

עדינה אך קולעת. הקשבתי לדבריה בעונג רב. קבענו פגישה על הדשא הגדול ליד חדר-האוכל, ומאז התיידדנו. "ידידות" אני קורא ליחסים שהיו בינינו — צחק יהושע או אפשר גחך — הרי אני אהבתיה עוד קודם לכן, אהבה שדמתה ללהבה גדולה הבערת והשורפת כל, שלהבת שאין דבר העיר מד בפניה. היא קראה לזה ידידות. ואני הסכמתי. כלום יכולת לעלות על דעתך שאני אסרב לה במה שהוא?

כל ההכשרה ידעה שאני "משתגע" אחריה. הייתי מלוה אותה לעבודה, מצפה לה אחריה וסועד אתה יחד בחדר האוכל. רק בערבים היתה מתחמקת. היו לה ידידות ב"הכשרה השניה" שה' מחנה שלה היה סמוך למחנה שלנו, ואתן נהגה חנה לפטפט שעות ארוכות. כך חלף הודש ימים. ועד מ"א אר' שר ו... תמימות.

באהר הימים הרגשתי שהחברים בהכשרה החלו להתלחש מאחורי גבי. פעם אף שמעתי מוכירים את שמי וב' רגע שנכנסתי לאהל גותקה השיחה שהתנהלה שם קודם לכן, בעירנות ית' רה. אחרי מבוכה קלה זכרו הנוכחים לדבר על נושא אחר. "על מה דברתם? מה אמרו עלי?" חקרתי את ידיד' שהיה אותה שעה באוהל. "אן, כלום, באמת כלום" — הפטרי הלה בטון ששכנע אותי שעל אודותי דברו ודווקא שעה ארוכה.

בערב ההוא — לא אשכחנו גם אם אאריך ימים, — דרשתי הסבר מד' נה: למה לא נצא לטייל יחד בער' בים? למה לא נשב על שפת ברכת השחייה? או אולי נרד בשדרה, נעזוב

היה זה יופי מושלם מאין כמוהו. ויר' דע אני שישנם סוגים שונים של יופי. יש יופי של שערות גליות-בלונדיניות, היורדות בשפע אל מאחורי הכתפיים, עינים חולות, מתנוצצות ומבריקות ופה חמוד ואדמדם, עור צח ולבנוני וגוף תמיר, רזה קמעה אך חטוב למשעי. וישנו יופי אחר — יופי של שערות שטיניות, חומות, עינים שחור-רות-חולמות, לטפניות, ופנים מלאים. שופים ושחומים. אברים עגלגלים רכיכים, המעוררים רצון לנגוס בהם קמעה. אך היא עלתה על כולן. אתה תצחק ממני בודאי ואולי אף יוסיף ותאמר: נו, כך דרכם של מאהבים, שהכל נדמה להם מופלא וכביר. אך לו ראית אותה — כמוני חשבת. זה היה יופי אם כי יופי, מלה ממושטשת יחורת היא לעומת חנה. אני נזכר כיצד ראיתה לראשונה, היא היתה כבושה שמלה לבנה וקוצת שערות שחורות ומסולסלות ירדה על מצחה. אז אני מבין מדוע התאהבתי בה עד מאחורי האזנים. והיה לה חיוך — חיוך שבשבלו בלבד הייתי מוכן לעשות את הכל. אהבתיה, היתה זו אהבה שאין כדוגמתה בסרטים וברומנים. וב' ודאי שלא כחיים.

סלח לי שאני מפסיק אותך — נתקתי את דבריו — אך אתה מדבר עליה בלשון "היתה", כלום ארע לה משהוא?

היא חיה, בריאה ושלמה — הזעיק יהושע פנים ואחר המשך בודוויו — לא חשבתי את עצמי ראוי להיות לה לידיד. אך במשך הזמן הבחנתי שאף היא נוטה לי חסד. פעם עבדנו יחד בגן הירק. "במקרה" קבלנו אותה שורת עגבניות. אני אספתי משמאל והיא מימין וכך התגלגלה השיחה תוך כדי עבודה. היא ספרה על חייה, על דרכה להכשרה על בית-הספר-לבנות בעיר ועל הכסופים למה שהוא מספק יותר, רציני יותר, תמר, חברתה הטובה, יצ' אה לקבוק, להכשרה שהתעתדה להצ' טרף לפלמ"ח. היא התוודת את הדרך ואף חנה החליטה לצאת בעקבותיה. ההורים הפכו עולמות. הכיצד — טענו הבת הענוגה ביותר תצא לקבוק? — לא, ואת לא רצו לשמוע בשום פנים ואופן. חודש של מריבות היתה התו' צאה של החלטה עקשת זו. בתום החודש ברחת בעד לחלון, כי הוריה נעלו את הדלת.

היא דברה בפקחות, אמריפיה היו מלאי הברקות של הומרו, היתה זו מין רצינות מתובלת באירוניה דקה,

העבודה בחריש מחייבת לעתים חריש בבהמות דווקא, כי לא בכל מקום צר, יכול הסרקטור לעבור. יש שורת עצים מבתרת את השטח ויש — רשת צנורות השקאה מסועפת מכריחה לחרוש ב"זוג" דווקא. זוג, תרתי משמע, זוג בהמות ו... זוג בני אדם. חרשנו שנינו, כלומר יהושע ואני. אני הייתי כהלך ליד הבהמות ואווחו במתג, משתדל להוליכן בתלם הישר, ויהושע היה מעמיק את סכין המחרשה באדמה עד שזו היתה אוחות בגביה והופכת אתם גושים-גושים. יהושע היה שתקן מטבעו ולא הרבה לשוחח. תמיד היה נראה כאילו צופן סוד בחובו, כאילו אירע לו אסון איום ומדכא. נראה היה שבעצם איש-שיחה נהנה, אך אותו הדבר המסתורי, המעיק על נשמתו, חוגר את גרונו ושם מ' נק לנפשו.

אך דרכם של בני אדם, המהלכים זה ליד זה שעות ארוכות, שיהיו משי' חים, אף אם הם אמונים עלי שתיקה.

היינו נפגשים בוקר בוקר, ליד אורות-הקבוק, רותמים איש איש את סוסו ל"פלטפורמה" הרחבה ואחר: "דיו-גא" ממושך ומתנגן, וקדימה ל' דות. שם היינו מתיירים את הסוסים ורותמים אותם שנית למחרשה הגדולה שהייתה קודם לכן מרקדת על העגלה. בתשע בערך, בעת שהחמה כבר היתה לזהטת בכל יפעת כוחה, היינו עושים הפסקה קטנה ונחים בצל שדרה סמו' כה. תיאכון לארוחת הבקר לא היה חסר לנו מעולם. נהגנו להרכיב ארוחה דשנה וללגום מתוך בקבוק קפה צונן ומתקתק, כיד הקבוק הטובה. אחרי הא' רוחה היה יהושע נוהג לעשן סגריה ריחנית כשהוא בולע את העשן בתאר- תנות יתרה ואני סקרתי אותה שעה את המרחבים המחוספסים שהשתרעו סביב. התבוננתי בשדות המשובצים רבועים-רבועים, חלקם תלתן ירוק להפ' ליא, חלקם שלף צהבהב מזוקק וחלקם אף כתמים חומים-שחומים, אות כי המחרשה כבר הגיעה עדיהם.

ידוע אתה — פתח יהושע בבוקר לא עבות אחד. לא הפניתי את ראשי אליו, משמתי להתבונן ביוג צפרים שהיה מנתר ממקום ועושה אמ' בטיחול בדרך העפר הסמוכה. הבינתי שיהושע רוצה לשטוף את לבו, אך יתור משהוא רוצה לדבר אל מי שהוא הוא רוצה לדבר אל עצמו, עם עצמו. כך קל לו יותר ואני הן לרוחתי הת' כונתי.

"חנה היה שמך. היא היתה יפה,

הסנה

חברה ארץ-ישראלית לאחריות בע"מ

חברת הביטוח הגדולה בארץ

סכום הביטוח (חיים) 6.000.000. - ל"י

ההכנסה הכללית (1949) 1.335.000. - ל"י

הון וקרנות 1.270.000. - ל"י

המרכז: תל-אביב, רחוב לילינבלום 44

טלפון 4431/2 ת.ד. 805

חדש וישי

אם ושני בניה, מעולי תורכיה.

הסוכנות היהודית פעלה גדולות במגדליגד בדרום. מאות משפחות מעולי תורכיה, צ'כיה, תימן ואחרים שוכנו במקום. לכל משפחה ניתנה חלקת אדמה ולכלי עבודה. הבתים תוקנו והעיר טוהרה. אולם "השמע" טרם זרחה בשמי עיר ישנה-חדשה זו; החשמל טרם הוכנס לשירות הציבור. מספרים, כי כל הענין טובב סביב 2000 ל"י, שחברת החשמל דורשת כערבות. עד היום לא נמצא גוף ציבורי שיוכל לחתום חחה על כך עם החברה. משום כך אין עדיין אפשרות להקים מפעלים ולהבטיח מקור רות פרנסה לכל אזרחי העיר. מתכנני הקליטה שלנו חייבים לדעת, כי לשכן עולה בלבד אינו מספיק. יש להבטיח לו גם את קיומו וקיום משפחתו. מגדליגד יכולה ליהפך לעיר תעשייה חשובה בדרום, אם תמצא דרך להתגבר על חבלי-הביורוקרטיה. מי יתן והיה!

צילומי-סיוור ע"י בנו רותנברג

עולי תי

במרכו - מימין לשמאל:

הגיע לארץ בכגדים בלויים. הודות למפעל "כפות חורף", שאורג במקום על-ידי העולים שחקדימוחו בעלייה, זכה למעיד וכבר אומר הדרת-כבוד.

מגדליגד נתונה עדיין לממשל צבאי. הזקוף הישראלי בודק את ניירותיו של רובל ערבי העובר ממקום מגוריו לחק העברי של העיר.

משב הרוחות החדשות הגיע גם לאיזור הערבי של מגדליגד. קואופרטיב של פועלים ערבים לפקסטייל הוקם זה מקרוב.

אך התעשייה הישנה טרם ירדה מן הפרק. שתי הערכיות עדיין נאמנות לבישור-הסלד.

למטה - מימין לשמאל:

משפחה זו בת שלוש נפשות, מעולי פולין, רואה במגדליגד מקום מגורים ארעי. ה"ליסתיים" טרם פורקו. השמחה אינה שורה במעונם כאן. הם היו מבכרים את תל אביב.

קבוצת מבוסזים ערביים, "החורגים את הזמן" במשחקי אבנים...

"מחר" מגדליגד...

"קומזויץ" תימני לאחר העבודה.

— היא עובדת והוא מפקח על המלאכה.

(המשך מעמוד 3)

נסיון-הקרוב הישראלי. כששאלוהו האנשים גלים איזה נשק היה חביב עליו ביותר בימי המלחמה, והוסיפו: "אם תוכל לספר לנו, כמובן, — השיב להם אלוף אלון: "הנשק הבריטי שלקחנו שכל מידי המצרים והלגיון הערבי". אמר שואלו האנגלי, "זה לנו קומפ" לימנט חשוב..." והביא לנו תועלת רבה" — סיים אלוף אלון.

מצרפת חזר אלוף אלון כשהוא מלא רשמים מהרמה הגבוהה של הקצינים הצרפתיים, משיטת האימונים ומצא שבא צרפת בגלל תנאיו המיוחדים יכול לשמש לנו שיה לימוד נאמן

תוך נסיעתו של אלוף אלון נפגשה תורת-הנשק הישראלית עם אחיותיה הזרות. והפגישה הוכיחה שמדינת ישראל איצת לא רק כוחות משקיפים חברתיים מקוריים שהיו לשיחה בעור, להם אלא גם כוחות צבאיים מקוריים, הסעונים טיפוח.

פינת היין שלנו

אין כיון מעכל את המזון

עיקול המזון הנו חשוב יותר, מכדי שיהיה ראוי למנות של מים. אמנם בימינו אלה ובדור זה נוהגים לשטוף את הקיבה וטר ענים שעל ידי כך מסייעים למאכלים לגלוש לתוכה. במשך אלפי שנים, מומן דורות ראשונים של מצרים, ידע האדם להנעים את ארוחתו באותו מיץ מבורך שבא מאשכולות הגפן, באותו דם ענבים אשר תחת לסלף ולדלדל את מיצי העיכול של הפה, כשם שעוללים המים — הריהו מסייע להם ומשלים את עבודתם.

שתו יין "פומר" של "כרמל מזרחי" בשעת הסעודה, ושמרתם על קיבתכם ומערכתם.

בגדי צמר לא יתכווצו יותר... טקסטיל ישראלי

תקליטים לפספון אנדהמסון רחוב בני יהודה 9

לפר"ש ושמו יהיה פלמ"ח. יגאל פיי קוביץ נתמנה למפקד פלוגה א', שהייתה מורכבת מבני הגליל והעמקים. ביוני 1941 החלה פלישת בנות-הברית לסוריה והפלמ"ח נטל בה חלק. החזית חולקה לשתי גזרות. היחידה העברית שפעלה בגזרה המזרחית ניתנה לפיקודו של יגאל אלון. פה למד לראשונה לחימה בעורפו של האויב, לחימה מתואמת עם צבא סדיר וראה לראשונה כיצד מופעלת דיכוייה.

בינואר 1942 נתמנה יגאל פייקוביץ לפעולת מחתרת בסוריה ובלבנון, שני עשתי בתיאום עם הצבא הבריטי, הסוכנות היהודית ומפקדת ההגנה. במשך שנה וחצי עשה מפקד המחתרת בביירות ובדמשק, הערבית לא היתה לו למכשול ואת פניו היסוה. במחתרת זו מצא שטח-פעולה זר וחדש, למד לבחור באנשים ולהפעילם בתפקיד המתאים להם. שכן המחתרת פעלה באמצעות יחידים וכל יחיד בתנאים אלה שקול בערכה של יחידה שלמה. למצוא את האנשים, להתיר להם יזמה בפיקודו, היו עמדה-תחוק לא רק בבנין הפלמ"ח, אלא אף בקרבות מלחמת השחרור.

בחודש מרס 1943 סיים את תפקיד המחתרת ונתמנה ע"י הרמ"א (ראש מטה ארץ), או ד"ר מ. סנה, לסגן מפקד הפלמ"ח. הפלמ"ח שהוא בית היוצר של יגאל אלון ושהוא בין יוצריו, החל אוסף את החומר והרוח, שבהם נהדפו הפולשים בראשית מלחמת השחרור, שהשפיע על הרוח הכללית של צבא ההגנה. הפלמ"ח, אולי יותר מכל צבא לוחם אחי, הצליח לערב את היעוד בדמם של אנשיו. המוראל הגבוה של אנשיו נוצר ע"י שיטת האמונים, שנתנה בלב האנשים הרגשה של אחריות אישית, הרגשה שהם הופכים למתגבשים לכוה, כל אדם כפרט וכולם יחד כייחידה.

המסעות להכרת הארץ על כל פינותיה חינכו את הפלמ"חאים לסבילות ולהתגברות על מכשולים פיזיים; חינכו את היחידה כולה לחיות חיים עצמאיים לא לפי סדרים-מבנה מקובלים אלא לארגן את החיים בשטח ולימודם את הארץ והקנו להם אהבה לטבעה.

היחסים בין המפקדים ובין החיילים נבנו על בהירות בדיוק ובהטלת אחראיות ומשמעת ועם זה שותפות במפעל ועל יחסי רעות. לשותפות זו ניתן ביטוי בחיי יומיום. הפלמ"חאים קיבלו תמיד הסברה על המתרחש, על המגמת מות ודרכי הביצוע, בעת שדבר זה היה מותר. המפקדים חיו באותם תנאים עממיים בהם חיו הטוראים ונשאו יחד עמם בכל הקשיים.

שיטת האמונים, החינוך השטחי והיחסים לבין הטוראים נתנו לפלמ"ח את המוראל הגבוה. באחת משיחותיו אמר אלוף יגאל אלון: "אין יחידות רעות, יש רק מפקדים רעים. טיבה של היחידה מותנה בראש ובראשונה בטיב בו של המפקד. המפקד הטוב ממוג באפיו ידיעת מלאכת הקרב וסגולות אישיות מפותחת ונאורה, לא רק כמפקד אלא גם במחנך, כחבר ודואג לאנשיו. מפקד המסוגל רק לאמו את אנשיו ולא לחנכם הנו מפקד פסול."

מספר חבריו של אלוף אלון, טוראים ומפקדים, היכולים להתייעץ עמו אף בעניינים האישיים, מוכיח עד כמה נכונים דבריו גם כשהם מוסכים עליו.

את עוזריו הוא בוחר בעין קפדנית ומשאיר להם פתח נרחב ליזומה. משחר בהם הוא סומך עליהם. הוא מעניק לאנשיו לא רק אימוץ, אלא גם אמון וחינוך. הוא דורש שאמון-מחנך יהיה גם מפקדו בקרב.

נסיעתו השניה של האלוף היתה נסיעתו של מפקד ישראלי המיצג את

קהל חסידים משעשע את החתן. אדרבא, חפשו ומצאו את נכדו של הרבי מגור! יושב הוא לימין, "המצנח" על המסובה, שאינו מחבב להצטלם, אולי משום שהוא רואה בכך איפור מדאורייתא.

הזוג הצעיר בחברת האמהות המאושרות משני הצדדים. הצילום: משה ביארר

היא היתה יופי של ילדה...

(המשך מעמוד 9)

היה ערב כשנכנסנו לחדר-האוכל. היינו רחוצים למשעי, בגדינו צחורים ומגוהצים ומצדענו אטי וקצוב כמצעי דו של אותו הפלח, אחרי יום זריעה ארוך. בדרכנו לשולחן התעכבנו רגע ליד לוח המודעות לראות מה חדש. הלו יהושע? קראה נערה יפה להפליא, שנכנסה לחדר האוכל. ניכר היה בה שאין היא מבנות המקום. מה שלומנו? ענה יהושע והמשיך לקרוא מודעות, בלי להכות לתשובה. הנערה צעדה לשולחן הקרוב. היו לה פנים שזופים, מלאים וחייכניים. גופה היה חסוב כפסל ברונזה תמיר והשמך לה התפוררה נאה, הבליטה את כל פרטי-תוי גזרתה. היא שלחה מבט מרפרף על פני המסובים ליד השלחן. גות. היה במבט זה משהו שבטבלבו של בחור, בו נתקל. הכר לי אותה — הפצרת ביהושע. בבקשה — אמר לי הלה. הכירי את ירדני — פנה אליה. נעים מאד — אמרה הנערה — שמי תנה, וזהו החבר שלי, שמו "כר" שי". רק עתה הבחנתי בבחור נאה שהי סב לידה.

לפני חדשים פגשתי את חנה ואף שוחחתי איתה. עד אז היתה חנה בעיני כתמונה נפלאה, סמל השלמות, זכר חלום מקסים, משהו בלתי נתון לתיפסיה. והנה נפגשנו כהל אכיל. היא לא נתשנה במאומה. אותם ריסיים ארוכים, אותן השערות השחורות שקורצה אחת פרועה, יורדת על המצח, אפילו אותה שלמה לבנה. אז הרגשתי שהמשהו נשבר בקרבי לרסיים. מה שהיה נעלה ויפה, נהרס עד תם. ראי-תי לפני נערה רגילה, פשוטה, די יפה וחמודה אך כל אותם הדברים הנפלאים, שהרעיו פעם את גימי לבי, והיציחו בו את אש האהבה הגדולה, נעלמו כלא היו. מה נעלם — לא יכולתי לקבוע בשום פנים ואופן, הרגשתי שאני משוחח אתה באישישות גמורה מבלי שתעיר בי כל יחס מיוחד. אחרי שחנה הלכה, מדרתי את גזרתה בעיני בשר ודם ואף נדמה היה לי שגופה מכוער למדי. יהושע זרק את זנב הסגרית, קמנו, תלצנו את עצמותינו וחזרנו לשדה. עברו דקות מספר ושוב נטלטה המתרשה הבודלה על פני האדמה כשקרי-אות הדיינא משלחות את חלל האויר.

המדינה היא חיינו אבל לא בשבילנו

מאת יהודה הראל

על ספסליהם האשמים מצטיירת דמותו כדמות מעונה. כולו אימר המתזעם עצורה, רעמת שערותיו וזקקו הקצר מזכירים את האנרכיסטים הרוסיים, שראו במשפטיהם — קידושהשם.

בחוקי ביתהמשפט הוא רואה פגיעה בחופש הפרט. לכן אינו מאפשר לני הול את המשפט לפי הנהגה הרגילה, וטוען כי עליו לענות על אשמתו בציי רה שהוא רוצה ולא כפי שמכתוב הנוי הג המשומר.

בלהט אנרכיסטי הוא מכחיש כל אשמה. מעולם לא ערק מן הארץ. כל הספור לא היה אלא האשמה מדומה, שבאה להענישו על היותו אידיאליסטן.

השופט מנסה להשתיקו, גודד שמשים נצב על תאו וצועק בחמת זעם מקצור עית: שקט; אלא שהוא אינו נכנע. לעולם אינו נהג להכנע. הוא אדם לוחם!

כל חייו — מלחמה בשלטון. מאז ימי ילדותו בערבות הפוסטה" לחם במשעבדים רחוניים. מלחמתו החלה ב" מוריו — שהכריחוהו ללמוד. הוא רצה ללמוד, אך מפני ההכרח שבדבר — נמנע מלבצע את שאיפתו, ונשאר מחיץ לכתלי ביתהספר.

משבגר, וזלקח לצבא. נלחם בקציר ניו, ערק, סרב למלא פקודה, ישב ימים ושבעות בכלא הצבא ההונגרי, עד ששוחרר.

אחר כך לחם בפאשיזם ההונגרי, היה במחתרת, פוצץ רכבות תחמישת נאצו-הונגרית, נתפס — ושנב ישב בכלא.

הכלא — ביתו השני, מחצית שנותיו בילה בו, וכל זה בעבור מלחמתו הצודקת למען חופש הפרט.

האנרכיזם חלף ועבר מן העולם, והוא נלחם לחידושו. הדמוקרטיה — אומר הוא — אבדה את ערכה. פא" שיום — הנו מטטר דכוי. קומוניזם — תיאוריה שאין להגשימה. ברצונו להמ" שייך בשלשלת של הגדולים, של באקו" גין וחבריו, ולשם כך כתב במשך חמש משנות חייו רומן גדול, וקרא לו "סערות קרב וחדות החופש", אלא שלא מצא בכל רחבי אירופה מוציא לאור שיאות להוציא את ספרו.

הנהגה — מספר הוא לשופט — שמע שהוקמה מדינת ישראל. הוא ידע שהעם היהודי מדוכא, וקחה, כי תורתו הג" דולה תמצא הדים במדינה החדשה. והוא עלה ארצה. הגיע לארץ ונת" אכזב. מצא את הפגמים, אותם הפגמים של אמות העולם, מדים מתנצצים של משטרה, מכוניות מהודרות של שרים, ויותר מכל — איש לא שהה לתורתו. רחמנא-ליצלן.

ולא ידע מה יעשה עד ששמע על הקמת מדינה חדשה יותר, ספק באיני דוגניה ספק בסיק, והחליט לנסות את מזלו שם.

עלה על אניה — ונתפס האשימיהו בנסייון עריקה מן הארץ. ולכן הוא מכ" חיש כל אשמה. וכי אין רשות לאדם להלחם על רעיונו?

דבריו נאמרים בעברית מולעוה, הוא מצטט אסמכתות מן התנ"ך והתלמוד. כולו אומר גאווה על הסבל הקבוע.

השופט נאלץ להשאר בתחום החוק היבש, להט דברי הגאשם אינו משפיע עליו, והוא דן אותו לירחיים מאטר. ויחד עם זאת ממליץ להתיר את יציאתו עם שחרורו מהכלא.

והאנרכיסטן הלוחם מוצא מבית-הדין, ולבו טוב עליו, חדשים בכלא אינם מפחידים אותו, ועתידו נראה מזהיר, במדינה החדשה בין אינונוניה לסין.

מכיר בחשיבותו. הודות לעזרה זו תפ" חח המחלקה בקרוב קורס מרוכז למד" ריכים, כדי לספק את המדריכים למח" גות. אני תקוה שנוכל לבעייה זו, אם כי לא בשלבים קרובים ביותר".

— "הנכונה העובדה שמורגש ביש" ראל חוסר מדריכים באימון גופני?"

— "בשאלה זו — עונה מר בג —

נתקלים אנו באחת הבעיות הכאובות במדינה. למרות הקורסים הרבים שהמח" לקה להכשרה גופנית עורכת, אם נקה רק לדוגמה את הקורסים שנתקיימו בימי החנוכה שבהם ביקרו למעלה מ-200 משתתפים, אין אנו מספיקים להכשיר מדריכים כדי לצורך. כיום מר" גישים אנו ביותר בחוסר המוסד הקבוע להכשרת כוחות הדרכה, והוא — "מכון וינגייט". חוסר המורים והמדריכים מהיה סכנה חמירה להתפתחותו של החינוך הגופני במדינה, ולכן רואה המחלקה כדבר דחוף והכרחי את הק" מת המכון והתאמתו לצרכים הראשוניים בהקדם האפשרי. הממשלה תצטרך לתת דעתה לבעייה חשובה זו.

— "האם בקורס השנתי הנערך כעת למורי התעמלות כדי לעזור?"

— "קורס זה היה יכול לעזור הר" בה אילו היו כל המועמדים משתח" ררים מהצבא. לצערנו רק מועטים מהמועמדים קיבלו את האפשרות להש" תתף בו. אם רק נזכור שעשרות בתי ספר נשארו השנה בלי מורים למקצוע ההתעמלות, לרגל המחסור במורים;

מאת אלכסנדר אלכסנדרוני

החינוך הגופני בישראל - לפני תפקידים חשובים...

לקה לעליית ילדים ונוער בסוכנות היר הודית נתמנה מדריך-מרכז להכרות הנוער, מר עמיר. למרות היותו פעיל רק כחודשיים כבר עומדים אנו בפני פתיחת קורס ראשון למדריכים בהב" רות עליית הנוער, המתחיל את פוע" לותיו בעוד שבוע ימים לערך. יש לציין את היחס האהוד של מדריכי החברות בכל המחנות, שהכירו בחי שיבות פעולה זו ותמכו בגלוי בכל פעילות בשטח האימון הגופני. תוך ימים מועטים הגיע מספר המשי" תתמים בקורס המדריכים ל-40.

עבודה מאומצת בהתעמלות בקורס למדריכים.

אם נקח בחשבון שמדי חודש בחודשו נפתחות כיתות חדשות, וייתכן גם בתי ספר חדשים, הרי עומדים אנו בפני בעייה קשה ביותר. עשרות המורים מהקורס השנתי אין בהם עדיין כדי לפתור את הבעייה, ויש הכרח לפתוח בהקדם קורס חדש להכשרת מורים, אם גם מרוכז וקצר".

— "האם אין העלייה החדשה מבי" אה לישראל מומחים באימון גופני?"

— "במחנות העולים הוכרזה הרשי" מת מורים ומדריכים לאימון גופני" מבין העולים החדשים; הנרשמים יקר" או לקורס של חדשים מספר שבו יל" מדו בצורה מרוכזת ומכוננת את השי" פה העברית, וכן יקבלו אימונים במקי צועות השונים של החינוך הגופני. קורס זה יצא לפועל הודות למשרד החינוך והתרבות שהקציב את האמצעים להד" רכת מורים בחינוך הגופני. גם מחל" קת ההכשרה בחברות הקליטה תדאגנה להוראת השפה, ומחלקת הקליטה בסוכ" נות תתן את השיכון והכלכלה. ייתכן שמפעל זה שיוצא לפועל ע"י המחלקה להכשרה גופנית, יספק לנו מורים ומד" ריכים וגם יקנה לעולים חדשים אפי שרות להקלט במקצוע" — סיים מר בג את שיחתו.

מדבריו של מר בג נמצאו למידים, שחובה ראשונה היא לנו לעורר את דעת הציבור ולהגיש למחלקה להכשרה גופנית סיוע רב מבחינה זו.

שאלת החינוך הגופני בארץ קיבלה בזמן האחרון כיוון שונה משהיה לה קודם לכן. ברור הדבר, שהיוסד אשר כיתן את כל הפעולה בחינוך גופני עם הקמת המדינה — המחלקה להכשרה גופנית במשרד החינוך והתרבות — נכלל בתפקידו.

אף על פי כן, מעטות הן הידיעות על מצב הדברים לגבי פיתוח החינוך הגופני ברחבי הארץ. אין הקהל הרחב יודע על תכניות הקבועה בשטח זה ואינו שומע למשלי על הקמת מית" קני הספורט, ואף לא על שינוי מית" כיון ביחס לחינוך הגופני. בקשר לזה פנינו למזכיר-המארגן של המחלקה להכ" שרה גופנית — מר ברוך בג — בבקשה למסור לנו פרטים על תכ" נית הפיתוח הגופני במדינת ישראל בשנה זו.

הלוחם הוותיק לחינוך הגופני בארץ נענה לפנייתנו ברצון.

השאלה הראשונה שהצגנו לפניו היתה: האם יבוא שינוי ביחס הממ" שלה לבעיית החינוך הגופני בשנת התקציב החדשה, ובמה יתבטא שינוי זה?

— "תקחתנו ואמנתנו היא שממ" שלתנו, וגם הכנסת, יטו שכם בשנת התקציב החדשה לחינוך הגופני. כמובן, אין לצפות שנגיע מיד למדיום ממלכ" תיים, כדוגמת ארצות אירופה, אולם אנו מאמינים שנהיה עדים לצעד גדול קדימה. בהצעות שעובדו ע"י המחלקה להכשרה גופנית לקראת השנה החדשה, נכללו סכומים ניכרים לעזרת ארגוני הספורט וכן לעידוד השקיעה להתקנת מיתקני ספורט — אישור ההצעות יא תלוי גם בעמדת הציבור הרחב על כל שדרותיו לענין זה".

— "התוכל לספר גם על הבעיות העומדות בפני המחלקה להכשרה גופנית?"

— "ברצון, למרות אפשרויותיה המ" צומצמות עד כה, פנתה המחלקה להכ" שרה גופנית בפרק זמן זה לשני שטי" חי פעולה והם: חברות עליית הנוער ומחנות העולים. הודות לעזרת המח"

שיעור בריקודייעם בקורס למורים.

(המשך מעמוד 7)

האזרח מה הוא אומר?

החורף חושף את שנינו את שנינו

גל הקור השניף את הארץ היה השבוע לשיר חוששים לזק שיגרם

במקומות אחדים ירד קצת שלג הצלמים הוציאו מנתיקתם צילומי השלג הגדול בירושלים מן השנה שעבר

בין חברי הכנסת שבאו השבוע לירושלים התהלכו הלצות שונות. איש "חירות" אמר: "בן-גוריון שלח את תנו לסיביר"...

קיצוצים במזון

יודעי-דבר, מהמקורבים למשרד האוצר, מבשרים, כי בקרוב תוקטן מנת הסוכר והבשר...

אחד העוסקים בענינים מוניציפליים העיר: "אם מקצצים במנות המזון, סימן הוא, כי הבחירות שוב אינן כה קרובות"...

אך עקרת הבית אומרת: "מה לי בחירות, מה לי דולארים? אני צריכה לבשל ארוחות למשטחה, ובמה אתקין את הארוחות?"

המודעות מטעם משרד האספקה, בנוטה, "אל תשלמי יותר, אין בזה כדי להשיב על שאלתה."

קונצרט לפועלים ביקורה של אליזבת ברגנר, השחקנית הדגולה, גרם לחיכוחים בחוגים שונים על המחירים הגבוהים של כרטיסי-הכניסה ונתעוררה השאלה מה יעשו עובדים שידם אינה משגת לשלם את המחירים הגבוהים? האם דין הוא שאנשים כאלה לא יזכו לראות ולשמע את האמנים האירחים הבאים לארצנו?

אגב החיכות סיפר אחד החתכים מעשה שהיה:

כשנסדה התזמורת הארצישראלית, הובא סוסקאניני, גדול המנצחים בעולם, לנצח על הקונצרט הראשי-נים. המחירים היו "מפולפלים" ורבים מבאי "בית ברנר" צבאו על דלתה של ועדת התרבות, אך לא זכו לקבל כרטיס לקונצרט. חיים פרידמן, מזכיר ועדת התרבות, נאלץ להשיב ריקם את פני הפועלים שביקשו כרטיסים.

הנהגה בבוקר אחד, כאשר "בית ברנר" היה מלא פועלים (הימים ימי חוסר-עבודה היו) הודקה על דלתו של חיים פרידמן פתקה עם הודעה קצרה: "קונצרט לפועלים בניצוחו של סוסקאניני, סוליסט - הוברמן, בביתן התעשייה שבתערוכה, היום בשעה 11 לפניצהריים. הכניסה חינם אין כסף."

הבשורה פשטה במהירות הבזק, "המרתף" הידוע של בית ברנר התרוקן, פועלים הפסיקו את העבודה בבתי-חרושת ועל פיגומי-בנין ונהרו, לבושים בגדי-עבודה, אל התערוכה. ואמי גם - המאיסטרו בכבודו ובעצמו הרגיע על הבמה, התזמורת במלואה, ברוי-ניסלב הוברמן עם כינורו.

הקונצרט היה לחתימה גדולה. התמונה - מיוחדת במינה: קהילאליים שכמתו לא נראה עוד באולם קונצרט, פועלים בבגדי עבודה אשר גדו-לי-עולם מנגנים לפניהם...

למחרת נשמעו טירושים סוציאליים שונים על האמנות והמוני העם, על יחסו של סוסקאניני לצבור הפועלים וכולי וכולי. אבל הסוד נתגלה רק מקץ זמן רב, כאשר סיפר חיים פרידמן במסיבה מצומצמת את שר המאורע הזה. מסתבר, כי היה צורך לבחון את האקוסטיקה של האולם הגדול בביתן תוצרת הארץ לקראת עריכת קונצרטים למנויים, בהשתתפותו של הוברמן כסוליסט ואי-אפשר לעשות בחינה זו כשי-מנגנים בפני אולם ריק. היה מי שהציע למלא את האולם בשקים ממלאים בקש, אלא שדבר זה היה כרוך בהוצאה גדולה. ובזכות האקוסטיקה האירי-מזלם של פועלי תל-אביב וניתן להם קונצרט בניצוחו של סוסקאניני. "הינם אין כסף", כדברי חיים פרידמן.

תמל תעורה מלאה לכספך... דרגל השנה לפתיחתה מכירה כללית שנתית... מנורות תקרה, עמידה ושולחן במבחר עצום במחירי בתי חרושת

האמריקנים היו ציונים כלליים, מא-ישראל לה הוגלים ביזמה הפי-רשית והחושבים את הפוליטיקה של הסתרות העובדים ושל הממשלה כסאון למדינה, אשר באו בליל שבת ל"עתון העתונאים" לשמוע מפי דניאל פריש - נשיא ההסתדרות הציונית באמריקה - דברים לפי רוחם, אבל מבוקשם לא ניתן להם. הנואם הראשון, ברל לוקר, הנהג בעצמו מראשי ההסתדרות ודבריו על סיורו באמריקה היו אופייניים לשד"ר מקבץ כספים, היועץ לתאר כל מיני מקרים בהם הסכניקה של המגבית הצליחה והגבירים תרמו עשרות אלפי דולרים, ודרך אגב אמר העורך, י. הפסמאן, כי יחית התרומות, תורה היא, לא הנתינה, והראיה: בתורה כתוב, כי אלוהים אמר למשה "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה"...

גם מפיו של הציוני הכללי דניאל פריש לא שמעו את אשר ציפו לשי-מוע. הוא בא בטרונגיה אל האזרחים בישראל על שאינם מאירים פנים לצי-יונים מאמריקה הבאים לביקור על מנת לחזור לארצות-הברית. "מה יש? אמר פריש לסוחר תל-אביבי שטען לפניו, כי ציוני הוא מי שבא להשי-תקע. - אני חסר לך כאן? לשם מה? כדי שאפתח עוד חנות ליד החנות שלך?"

לדברי הנואם אין לאורחי ישראל כל זכות להתנשא לעומת יהודי אמ-ריקה, כי אך מקרה הוא שאלה כאן וההם שם. איש ציוני באמריקה מק-ריב למען העם והמדינה לא פחות ואולי אף יותר מאשר אורח בישראל. ומר פריש הביא את עצמו לדוגמה. כל זמנו נתון לעבודה הציבורית וכמי-עס שאין הוא רואה את משפחתו, מרוב טרדותיו למען הציונות. הוא מקוה שיזכה לעלות ארצה ולהשתקע כאן, אחרי ששני בניו יסיימו את חוק לימודיהם באמריקה ויוכלו לעמוד ברי-שות עצמם. אבל גם אורח שאין בדע-תו לעלות ארצה נזאי לקבלת-פנים יידיותית בישראל, כי הוא עוזר למי-דינה.

כאשר שיבח מר פריש את סדרי האספקה והקיצוב במדינת ישראל, שי-טעהו בקריאות-ביניים: "אתה אוכל במלון גת-רימון"... השיב הנואם, כי לא התכוון לנקוט עמדה בשאלת המי-קוח והקיצוב, אבל הוא יכול להעיד, כי "במידה שיש מה לחלק, מתחלק המזון בסדר ובשיטתיות הראויים לשי-בחי".

כאן דיבר, איפוא, לא ציוני כללי מן האופוזיציה אלא אחד מן הקואלי-ציה...

ברכה לבבית למר חיים אפרוני ומשפחתו לנושאי זיוה ע"ל מ. דגן וב"ב

היה כבר "עגל" אחד בתיאטרון והוא "יושה עגל" באהל, שהיתה לו הצלחה רבה. עתה נראה בקרוב את "עגל הזהב" ב"מטאסא". זה הוא שמה של הקומדיה החדשה מחיי הארץ של הבמאי פ. לובה בתיאטרון הסטירי של נו. אך הבמאי של הקומדיה הוא דוקא פרידלנר, שמיום שובו מאמריקה רואים אותו בקהל באולם "הבימה" ולא על הבמה... מספרים, כי פרידלנר מכין כמה אפתעות וחידושים שהביא כאמתחתו מ"העולם החדש".

מי שסבור כי תיאטרון "קוניקומים" רונים ישנם רק בתל-אביב, אינו אלא טועה. הנה בעוד כמה שבועות תופיע אצלנו להקה תיאטרלית שתבוא אלינו מהעמק ממזרע. להקה עם תפאורות, תלבושות, אפור, במאי ותזמורת וכמובן - עם שחקנים, וללהקה מחזה עליו מלא ומגנינות, שירים ורקודים - "שני הקוניקומים" לא. גולדפאן. לפני שבוע עיים הם הציגו בחיפה וכל העיר דיב-רה על ההצגה של "תיאטרון הקיבוץ ניקים". הבמאי של ההצגה חנוך פז, כבר נמצא בתל אביב ועוסק בהכנות להצגת להקתו.

בסרט הישראלי "48 המתים" שעות ביממה יש "פני-ציר" קטן. הבמאי מר-אה אה כחן ב"תחית המתים"... באחת התמונות מראים איך גיבור הסרט סולי רביב "מחול" ברי-מון "חייל" ערבי מהלגיון הערבי, אך כעבור כמה רגעים רואים אותו "ער-בית" קם לתחיה, ויורה בקצין היהודי ט. רביב... כנראה, שקבולנוע קררים נסים...

מניו-יורק היהודית קבלנו דרישת שלום טובה מזוג האמנים מ. ברוך ומ. רוזין, המופי-עים על הבמה של "נישונל תיאטר" היהודי בניו-יורק. הפזמונים שהם מש-מיעים ערב ערב בתיאטרון מושרים בפני הכל. הם כבר הוזמנו גם לשיר בשעה היהודית ברדיו של ניו יורק. "ובכל זאת - כותב רוזין לא נשאר כאן זמן רב, פשוט מתגעגעים לתל-אביב".

הצ'ובטרון במוצ"ש היה ב"כסית" בלי מדים "שמח". כל ה"חברה" מהצ'ובטרון שתו סודה ואסילו נעמי רבקה ומרגלית. זה היה הערב הראשון להשתחררותם מן הצבא, והם ישבו עתה בלי מדים. כאזרחים וחיללים משותררים. ומה יהיה על הצ'ובטרון? והם עונים: הצ'ובטרון יתקיים גם להבא כלהקה או-רזית ותקחתם היא שהקהל יהיה גם עם הצ'ובטרון האזרחי. בסוד סופר: ח. פינר עם הבמאי א. כוונים כבר מכינים תכנית חדשה והפעם בלי "גיפ"...

הסרט הסוביטי בשנת 1950

מאת הרי שווארץ

העברת גם הוא באצילים" מן הבמה אל תבד. את מוליר לא ראינו על הבד מאז 1925, שנה בה נתן לנו הגרמני מורנאי את "סרסוף". מוליר על הבד! אולם גם סרט זה יאלץ להכנס, כפי הנראה, לרשימה הארכיו של "סרטים שהיינו רוצים מאד לראותם ושאיינו יכולים, — משום המחסור בדיביזיון וכי' וכי'...

צנורה על סיפורי זוחם בעבוד-קולנוע

מוזח לפני ספר הנקרא "רביעיה" הוא כולל ארבעה סיפורים קצרים סאת טאמרטס טוהם שעובדו לקולנוע, ושול' בו יחד בסרט ארוך.

זהו נסיון ראשון לצרף ארבעה סיפורים, שאין ביניהם קשר אירוני, ולהגיש את ארבעתם בתכנית אחת. כל סיפור הוא יצירה נפרדת, ויכול להיות מוצג לחוד. כדי שהקוראים יוכלו לעמוד על טיבו של העיבוד הקולנועי, יצא לאור הספר, המכיל את ארבעת הסיפורים כפי שנכתבו על ידי מוהם, וכי ציגם התסריטים שעובדו לפיהם.

הנה, למשל, הסיפור "עובדות חיים". תכנו הוא זה: שחקן טניס אנגלי צעיר נוסע למונטה-קרלו להשתתף בתחרויות האליפות. לפני עזבו את הבית אומר לו אביו: "אם רוצה אתה שלא יאונה לך כל רע, זכור את הכי ללים הללו:

- א. אל תשחק ברולטה.
- ב. אל תלחץ כסף לאיש.
- ג. התרחק מנשים.

הכן, במונטה-קרלו עושה את הדברים הבאים:

- א. משחק ברולטה ומרויח.
- ב. מלחץ כסף לגברת צעירה ומי קבל אותו בחורה.
- ג. מתקרב אל אותה גברת, הגוי נבת ממנו בלילה את כספו. הוא מרי גיש בדבר, מוצא את המקום בו חד ביאה את כספו הנגוב, ולוקח משם לא רק את הגניבה אלא גם את הסכונותיה של העלמה.

זה הוא סיפורו של מוהם. בעיבוד הקולנועי עבר הסיפור צנורה תמורה, והיחסים בין הצעיר להרפתקנית הצעירה נעשו אסלאטוניים: הוא בגטלמן מושלם, והיא קרה כקרה. אין שלא שמרבות הסרטים שאנו רואים מתאימים לילדים בני עשר...

הוא בלי ספק טוב הבמאים בצרפת כיום, וכיחן שהמדינה היא מבורכת בתעשיית סרטים פורחת ומתקדמת, הרי שאין זו מלתא זוטרתא.

ובכן, קלוח סיים זה עתה סרט בשם "מנון". מנון היא גיבורת רומן מאת האב פרבו, סופר צרפתי בן המאה ה-18, ועוברים עליה הרפתקאות רבות בכל חלקי העולם. קלוח גטל את הרומאן המפורסם, העביר את הפעולה למאה העשרים, ומנון בסרט מתגלגלת גם לישראל של תקופת מלחמת השחרור. ראה שלא התרחק קלוחו מן האדמה, מי השלטונות המקומיים במרוקן דרשו קיצוצים ניכרים בתמונות המראות את המלחמה בישראל, לפני שנתנו את רשיון ההצגה בארצם.

אולם אין סיכויים רציניים שאנו כאן נוכל לראות את הסרט, מלבד אם תשנה הממשלה את המרהג שלה לגבי סרטים צרפתיים, דבר הנראה עתה חלום רחוק שאינו ניתן להגשמה.

הסרט הפסיכולוגי — חבל!

העתון הקולנועי המצויץ "אקרן פרנסיה" ערך משאל מעניין על הסרט הפסיכולוגי, מרבית המומחים, הרפואיים והאמנותיים הביעו את דעתם ששפע הסרטים הנקראים "פסיכולוגיים" אינם אלא סילוף האמת.

זאכן, נסיונם של כמה אולפנים הוליים בודיים להקנות להמונים ידיעות בזכר כואגליוה החדיר למוחות הקהל מושגי הבל, דיר אמיל מונרו פסיכיאטר פריז ואי ידוע תקף סרטים כמו "הצעיר השביעי", "ביתו של ד"ר אדווארדס" ו"מאורת הנחשים" בהכריוו סרטים כאלה:

- א. מיחסים למחלת הרוח תכונות של מעשה כשפים ואמונה תפלה.
- ב. מראים לנו כאילו רגשות ומקרים חיצוניים, זעזועים פתאומיים וכי' הם האחראים הראשיים למחלות-רוח.
- ג. מגוימים בסבלו של חולה-הרוח, ועל ידי כך מפחיתים בקהל רוח פסימית.
- ד. אינם מצביעים על הסיבות והפטרונות הנכונות למחלות אלה.

אנו מסכימים עם דעתו של הרוקטור הנכבד, אולם משגילו יצרני הסרטים שהשגנון הוא נושא המעניין ביותר את הקהל המשלם, שוב לא ירפו ממנו עד שיחלוף מן האפנה...

זגם מצויר

לא רק איבסן וקיסלינג יזכו לראות (משמים סמוך) את יצירותיהם על הבד, גם מוליר יתרומם את תרומתו, ואישיות לא פחותה מזאת קוסטו תפקח על

גה דין" וכי' היו הצלחות קולנועיות ניכרות. עתה, לאחר שנים רבות של דחיות, תתחיל העבודה על יצירתה הגדולה ביותר של הסופר האימפריאליסטי, "קיים".

ממשלת הודו שרבה עד כה להרשות את צילום הסרט בארצה, מפני שהוא מצדד ברעיון עליונותו של הגזע הלבן, התירה לבסוף לבמאי ויקטור סאביל וחבר העובדים שלו להכנס להודו ולהתחיל מיד בתצלומים. את תפקיד קיים, הנער בעל חוש האבחנה וההתמצאות, ימלא דין סטוק. חל אולם הוא לא יסע להודו עם חבר העובדים; בהודו ימלא את מקומו כפיל, ורק בתצלומים שיערכו בהודו ליבוד ישתתף דין עצמו. כרם, ארול פליו ופול לוקאס שגם להם תפקידים חשובים בסרט, יאלצו לעבוד תחת שמשוה הלוהטת של הודו.

זגם איבסן על הבד

אותו פול לוקאס הנזכר לעיל יהיה עסוק מאד, כפי הנראה ויאלץ לחלק את זמנו בין גיוריווק והודו, הסיבה: הוא קבל תפקיד חשוב במהדורה הקולנועית של "בית הבובות" לאיבסן, סרט שיצולם כולו בניו-יורק.

גיוריווק היתה בשכבר הימים לפני שהמציאו את הוליבוד, מרכז הקולנוע באמריקה. האולפנים הראשונים בארצות-הברית היו על גג אחד הבתים בעיר ובסרברי הכרך הגדול. עתה משי תדלים הפטריוטים הנאמנים של ניו-יורק להחזיר את העטרה ליושנה וליצר בה סרטים רבים ככל האפשר, איך שהוא. אין זו הסיבה העיקרית לצמיחתו של הקהל חובב הסרט הטוב לתוצאות "בית הבובות". איבסן על הבד... זה שנים רבות שלא נעשה נסיון מעניין כזה.

ישראל כסרט צרפתי

קלוחו הוא שמו של במאי צרפתי נודע שסרטיו, כמו כל הסרטים הצרפתיים החדשים המצוינים, לא הוצעו לארץ. לדעת טובח הסרטים הללו הרי

ארבעים סרטים גדולים, מחציתם בצבע, והמון סרטים קצרים ייצרו השנה באולפני ברית המועצות. מודיע העתון "אמנות סוביטית".

בין הסרטים שתכנן ידוע יהיו: ביוגרפיות של מוסורגסקי, גלינקה ובלינסקי, לפחות שני סרטים אנטי-אמריקאיים, "במדינה אחת" ו"שליחות השאית" ומספר סרטים על החיים בברית המועצות, "הרחק מהמוסקבה", "פרש כוכב הירב", "אש באקו" ועוד. הרי מלחמתי חדש יקרא בשם "ההתקפה החמישית".

כן יצאו לאור שני סרטים ארוכים ומספר גדול של סרטים קצרים על נושאים מדעיים שונים.

בסקרו את תוצרת הסרטים הסוביטית בשנת 1948, מתח סגן שר הקולנוע הרוסי, ג. שיטקיץ, בקורת על העובדה שבעוד שבכמה אולפנים סובבו מספר גדול מדי של סרטים והיה בהם עומס עבודה עצום, הרי באולפנים אחרים לא הפיקו יותר מסרט אחד בשנה האחרונה. כן התאונן סגן-השר על בזבוז בסרט גלמי שגרם לייקור כמה מסרטי השנה שעברה.

הוא הדויע שהשנה יגיבירו את ייצור הציוד הקולנועי ושואלפנים חדשים יבנו באדורביגן, ליטא, אסטוניה ולטביה. עשרים ושלושה אולפנים יועסקו בשנה הבאה בייצור סרטים דוקומנטאריים ומדעיים בלבד. סרטים אלה יטפלו במיוחד בארצות מזרח אירופה וסין. הסרט טים הרוקומנטריים שיצאו בשנה שעבר רה מאולפני טיפליס, ארץ וקובנה וזכו לביקורת קטלנית, וזו כנראה הסיבה להתעניינות האולפנים הוותיקים יותר בארצות ה"נחשלות" מבחינה קולנועית.

שקט, תצלמים

קיסלינג שוב על הבד

קיסלינג הוא סופר שרבות מיצירותיו נבו לעיבוד קולנועי: "האור שדי ער", "הילד על הסיל", "גוני

עלוש תמונות מתוך "שמשון" (מיוחד להעולם הזה)

שמשון מתאושש, נחנץ מן הכבלים ומנחית לפלשתים מכות בכחי חי המור. פסיל דח מיל מפכיר בתמי מומו הטיפוסית את כל הנקודות הסתומות במעשה שמשון.

שמשון נפל בפח שטמנו לו. הפלשתים נובלים אותו וליצנם מחתל בו בעזרת להיחמור. אולם לא עברו רגעים רבים ו—

שמשון (ויקטור מאצ'ור) בשמשון התנ"כי יודע לאהוב וללחום כאחד. חריהו כמצב רוח של אחכה, כשי דליקה (הרי לאמאר) בזרועותיו חשיריות.

קורות לילה-הבראה

דממה של לילה. ירח עלגלגל נטוי במרום. חור-
 שת עצים רחית סוד ומסתורין.
 כצל, בינות לצללים, חלף, עבר לו יואל ונבלע
 בעמקי החורשה. חפז לארכם של שבילים עקלקלים
 בעוד הוא נרתע מסאורות יוצאות דופן. סוליותיו
 רשרשו על גבי הקרקע המחוספסת ורחש נפוח זרדים
 יבשים עלה לפרקים. שיה ושיג עלה מאצל שרועים
 לרגלי גזעים עבותים וממעל זעו בעלי כנף רדומים.
 מהר לו יואל לורכו ובמחוז מקרקרת המחשבה:
 "מחר היא עיובת... מחר... תמה וחסלה
 הפרשה והרי כאן, במקום זה, דוקא, בחורשת מוכ-
 רה זו, התועה לו מירה, כאן, בדיוק לפני שבוע
 ימים... כמעט ולא יאומן! רק שבוע ימים חלפו
 מאז..."

היה זה בעיצומו של יום שרב, לאחר ארוחת-
 צהרים מלאה, כאשר יצא יואל לטייל קמעה בחורשת
 העצים רק שעתים מעת שהגיע לכאן, מעת שנעצרה
 מפניו ליד בנין בית ההבראה היפה בסביבה הר-
 רית זו. ומי כשהגיע — הבחין בה, בחורשת העצים
 המטפסת במורד ההר. או החליט שי ינפש, דוקא שם,
 מסורת הנסיעה שפע העצים מסביב, הגוון הירקרק
 האופף את הכל, השרה על יואל רוח נעימות ושלום.
 באמת. היתה זו חורשה של-מש.

שעה ארוכה שוטט בין עצי החורשה. האוין
 לציוצם הרב-גנזיו של בעלי כנף משונים, שאף ריחם
 של אילנות, בחן טבעם של גזעים עבותים ורפרף
 על פני עשרות שמות של מבריאיים שנחרתו, בלי
 רחם, על גזעים אלו. היה קריר ונעים ויואל הרגיש
 תענוג משונה כשהרהר, כי שם, בשפלת החוף, שורר
 שרב מיגע ומלאה.

אחד השבילים הובילהו לשרדה רחבה בעלה
 עצים ענפים ובעלי שיעור קומה. הללו היו נטועים
 בשתי שורות וקצותיהם התמשכו והסתעפו אחד על
 גבי משנהו כך, שיצרו כעין סככה קמרונית, מעטה
 חי, שכסה פני הרקיע. משני צדי השרדה עמדו,
 במרחקים שווים, ספסלי אבן שיש, יפי-צורה. כאן
 על אחד הספסלים השתרע יואל פרקן לאחר שהת-
 עייף. אחותהו תנומה והוא עצם עיניו ונדרם.

כשקפת את עיניו שוב, הבחין מיד במשהו
 בעל גוון אדמדם. נער ראשו, האופף תנומה, ראה
 כי אותו חפץ הנו סנדל אדום בעל עקב גבוה.
 הסנדל היה לפוף היטב לכף הרגל ויואל הבחין
 בשוק חטובה ושוממה. ואז ראה אותה כולה.
 במרחק של 25 מטר ממנו, שרועה היתה אשה צעיר-
 רה בתוך תוכו כי כסא מרגוע ובידה זיורגל לועזי.
 מיד הבחין כי אותה אשה אינה מביטה בזיורגל
 אלא מסתכלת בו. וכאן התחוללה אחת מאותן
 מלחמות מבטים, הממודיות, שהן תחילתן של הכי-
 ריות. אותם מבטים שלעיתים הגם שהירים ולעתים
 הגם עגבניים, לפרקים מתגרים ולפרקים סקרניים
 גרידא.

האשה העבירה, לרגע, ידה על שערותיה ויואל
 קלט בזהק הטבעת על אצבע האמה. אהה. היא
 נשאה אם כך. ואולם — הבלים. אין בזאת כדי
 לדחות.

מכיון שלא הרפתה ממנו החליט ליטול את
 היומה לידיו. הוא קם ממקומו, קרב אליה לאטו,
 השתרע למרגלותיו על הקרקע והפליט:
 "שלום."

היא ענתה מופתעת קמעה: "שלום."
 "שמי יואל."

נעים מאד, מירה."
 "יודעת אתה, החורשה הנו הגה מקום נעים
 למדי. הבחנתי בה מיד עם בואי. ואם לומר לך את
 האמה, היא נשאה חן מלפני ומיד עלתה בדעתי, כי
 אפשר לנח כאן הלהכה. ואמנם לא התבדיתי, שקעתי
 בשנה עמוקה. האם לא כך?"
 זכריו הלבביים עודדו את האשה והיא העלתה:
 חיון על שפתיה ואמרה:

"באמת? ישנת היטב. ובעצם הגד לי. האם הגעת
 לכאן היום? לא ראיתך עד כה?"
 "נכון. הגעתי לפני שעות ספורות בלבד. אלא
 שלפי דברך מנית אני, כי את מן הותיקות במקום
 הזה, לכן הייתי מודה לך ול היית מתארת לפני
 כיצד מתנהלים החיים פה. ובכלל — מעט על הת-
 נאים והאגשים."

מכיון ששאל זאת, החלה זו סחה לפניו כל מה
 שגדיר היה לה וכל מה שעלה בדעתה לומר. סחה
 לו על המבריאיים, על המקום ועל הסביבה. ותוך
 שהיתה מתארת את נוף הסביבה והרגשת השלוה
 האופפת הכל, היתה משלבת קמעה גם דברי רכילות.
 היו מלהגים להם ונהגים הגאה מרובה. כפי שקורה
 הדייר בין מכרים חדשים בעלי הבנה משותפת. כעבור

שעתיים הרגישו עצמם כמכרים ותיקים. היא נשאה
 חן בעיניו ויואל החליט, כי רכש לו פה ידידה חדשה.
 לפתע העז לשאול שאלה אינטימית וחטטנית
 במקצת:

"אמרי, כיצד זה התיר לך אישך לנסוע בגפך,
 לבית-הבראה?"

"היא העלתה חיוך משובה על שפתיה:
 "היתה ראית את הטבעת. כן. אני נשואה."

לאחר שאמרה זאת שלפה את הטבעת מאצבעה
 והציגתה בכיסה. אז המשיכה:

"אדרבא. אישי הוא, ששלחני הגה. החליט, כי
 עלי להבריא קצת."

"וכיצד את מבלה פה?"

"אומר לך את האמת. זה שבוע ימים שאני פה,
 והשתעממתי לא מעט. רוב הגברים קשישים מדי
 והצעירים לא נשאו חן בעיני. נחמה פורתא הרגשתי,
 כשמצאתי מספר נשים צעירות שארחו לי לחברה."
 יואל שלח אליה מבט חסול, מתגרה, והרשה
 לעצמו לשאול:

"מה לך, לאשה, נשואה לחפש לה קרבתם של
 גברים?"

"טפשוני שכמותך, הנך מקשה קושיות של תינוק."
 וכאן החלה השיחה עולה על פסים אינטימיים

למדי ויואל החל נוהג עמה, במקצת, נהג של הפי-
 קרות, כמכר ותיק, ועזתו "החופתו" (כפי שכנתה
 אותה) נשאו חן בעיניה והיא נעתרה לו. סופם,
 שקמו ממקומם והחליטו להפגש שוב לאחר ארוחת-
 הערב.

כשנפרד ממנה הרהר יואל, כי את זמנו יבלה
 פה בנימיים.

*

חרש, חרש, רפרפה הרוח על פני האילנות.
 לטפה וחלפה, חזרה והשתעשה בפקעת עלים ירק-
 רקים, חפה וצמרמרה גלים שוקטים של בריכה,
 התנשאה והתנפצה על חזה הבסון של מגדל המים,
 היתה הדממה שוררת בכל ואסילו בית ההבראה
 גדול, שבבואתו הסתמנה על גבי הרקע האפל של
 ההרים, עמד דמום ורדום. וכל כך שקט היה עד
 שיכולת לשמוע את זמרת הצרצרים, הכמוסים בעמקי
 השא המשתרג, ורחשם של רמשי הליל היה עולה
 ומתנגן מעם גינות הנוי, המרהיבות עיני כל לאור
 היום.

כה מזור היה להקלע לתוך תוכה של דממה
 זו בעור, בשבעות היום, הכל כה שאן ומצטהל דומה
 — עוד מהדדים באזנים צלולם של יוכוחים, ורישומן
 של קריאות. ועתה — לילה. ועתה — דממה אופפת
 את היקום. ועתה — ירח מהלך במרום ומשגר קרי-
 ים מבחיקות לכל עבר...

היה זה לפני שלשה לילות. ממש אותו ליל,
 לילה של יום ראשון להכרות ולילה של כעת,
 אחרון, או, כאשר שהו יחדיו איש בזרועות רעותו,
 אמרה לו:

"יואל הבטיח להקשיב לי בתשומת לב. תפצה
 אני לטפר לך משהו."
 "טוב. אני מבטיח."

גחך משום מה, הרכיץ ראשו והעניק לה נשיקה.
 והיא החלה לטפר לו סיפור כזה:

"גולדתי למשפחה אדוקה. אבי הנו סוחר גדול
 בעיר, כך שמעולם לא חסרתי דבר, בילדותי שלחני
 אבי לבית ספר עירוני המיועד רק לבנות. כשבגרת
 שלחני לסמינר דתי, לא סימנתי את חוק לימודי,
 כיון שאבי רמני לפתע, כבת שגועה לפרקה. ומאו
 ועד אביכי התשע-עשרה, שבו נשאתי לאיש, הגבילה
 חופשתי ואלא נתנוני לבלות כאות נפשי. רכשתי לי
 מספר חברות קרובות לנפשי, אולם אל הצלחתי
 ברכישת ידיד. מתי מעט הבחורים שהכרתי היו קרובי
 משפחה. יכול אתה לתאר לעצמך כי לא שבעתי
 נחת מהיים כבולים אלה וכי הייתי עושה הכל כדי
 להחליץ מהם. רואה אני כי מגחך הנך, אולם דע
 לך כי מעולם לא כסיתי ראשי בעניין בצאתי הרחובה,
 ולא הקפדתי ללבוש גרבי משך כהים בימות הקיץ
 החמים. עד כדי כך לא היה בכוחו של אבי להגבילני.
 אלא שאת חרותי הגביל, חייבת הייתי לבלות בבית
 יותר מאשר מחוצה לו. לכן, תבין בודאי, כי לא
 פקפתי הרבה כאשר הכרתי אנו משה, בעלי. הוא
 נשא חן בעיני ואף אבי חפץ בנשואו. הוא היה,
 אמנם, גדול ממני בתמשע-עשרה שנה, אף היה גוף-
 ורוה, אלא שכל אלה לא משמשו כל עכוב. וכך —
 נשאתי לו. ואנו חיים זה תמש שנים יחדיו. אולם,
 השבוע הבחר לך, כי מעולם לא חשקתי בו. רק
 חבתינו, ובכלל, בהיותי נעורה חלמתי על נער בלוק
 דיני גבוה, רחב כתפיים, נוה, מה לומר לך, כמעט

כמוך. ואם כי איני מתימרת להיות אותה נעורות
 המימה של שנת התשע-עשרה, מה, נשאר גנזו בחובי
 שמך מסנטימנטליות של נערה צעירה. שמך של
 רגשות שהתמוז עם הכרה צלולה של אשה נשואה.
 וכך, כשראיתי אותך לראשונה, באותו יום, נד-
 המתי ממש. כל כך רציתי בך. חשקתי בך עד כדי
 כאב. עברני רטט תאוה שזועזועי. וכך, הסתכלתי
 ובחנתי ולא הרפיתי ממך... הזוכר אתה...?"

כן. היה זה לפני שלשה לילות והנה כעת —
 הלילה האחרון. מחר היא עיובת..."

זה עתה נטש את מכריו מאצל חדר-התברות
 ויצא החוצה. "כדי להנפש" אמר להם. אלא שהם
 גחכו, מסתמא קלטו שמך דבר. ואלו היא, מירה,
 בטוחה במימותה, כי עדיין לא הבחין אדם באותם
 יחסי קרבה, שביניהם. משתוללת היא להשאר סמויה;
 נסתרת מעיני צופים סקרניים, נעלמה מלשונם של
 רכלנים.

היא מחכה לו כבר. אין לו כל ספק בכך. שם,
 על אותו ספסל בעמקי החורשה. מדה מרגל אל
 רגל בעצבות. אותה עצבנות הנובעת מאימת צללי
 ליל. ממורא בני אנוש העלולים להפתיעה, ואפילו
 מחשש פן לא יבוא הוא. יואל. והרי היא כה כמהה
 לראותו מאז הבוקר; היא פרידה של איש. מסכנה
 שכמותה. להושג היא אחריו, כנערה צעירה ממש.
 מבט עיניה, עוית שפתיה, רטט גופה, כמעט זיגלו
 לעין כל להיטותה אחריו.

הפריח יואל שריקה מסולסלת לחלל האויר למצן
 תשמע מירה ותרגע.

הירח התעצם מרגע לרגע והמקום נתמלא אורה.
 אורה חחורורה, רומנטית ושמא — אקוויטית לנפשות
 המומות, חושניות. וכלום אין היצרים מתלהטים
 והולכים בעטיו של נוהג עלגלגל זה. וכלום אין
 הלב כמה והנפש עורגת, וקול הברשים עומד ומצ-
 טעק לחלל. והכל הרי כה שקט. והשקט כה חודר
 לעמקי הגשמה, והגשמה מתרננת ומשסעת היצרים
 בברשים. כל לילה הוא עומד ועובר עליך, פה
 אותו החליץ... הלילה... הלילה והארס המטפצע
 בתוכו... הלילה האחרון...
 "יואל!"

זרועות משתלבות גלפתו סביב צוארו. שפתים
 צורבות נצמדו לשפתיו. התישבו על הספסל. מירה
 שלחה אצבעות ארוכות, פנימה, אל סכך שערותיו
 הבלונדיניות. לטף הוא. קלות, שערותיה השחומות
 ונשק בעדנה תנון אונה העונג.

רגעה מספר היו לופפים ומרטטים עד שנרגעו.
 ואז אמרה לו:

"יקירי... אתה משגע אותי!"

"הניחי. סתם שגעון של רגע. הנה, מחר את
 עיובת. כל אחד מאתנו ילך כעלומת שבא. וכל מה
 שישאר, יהיה זכרון נעים מבית-הבראה; מידוה
 טובה, מחיוך חטוף של מנהל אדיב. מדאגה יתרה של
 מפקחת ראשית, מסביבה הררית, יפת נוף, עטורת
 תורשות ושפע גני גויי..."

"יואל, אני מבקשת ממך, תחשוב על הדבר בר-
 צינות. איני רוצה, שתנזק את קשרי ידידותנו."
 "מירה. בקשת ממני לדבר ברצינות ובכך דעי
 לך: אני חפץ להסתכן!"

"אתה מדבר כתינוק. יש לנו בעיר הרבה יודי-
 דים ואתה תופיע בביתנו כידיד נוסף. אל תנסה
 לסכך בעיה כה פשוטה."

"את מגלה חוסר כל זהירות. יודעת את כי
 סופו של כל דבר להתגלות. ובמקרה כזה, תאיר
 לעצמך באיזו אינעימות תקלכי..."

"אוי, יואל! אתה איום. אבל... הבן, אני,
 בכל זאת, לא תפצה שנפרד כך. רוצה אני שתבוא
 לבקרני בעיר. רוצה אני לראותך בכל דרך שהיא..."
 "טוב. אם תהיה אפשרות..."

הירח הסתתר לפתע והשתררה חשכה של רגע.
 מאי מזה, מעבר המושבה הסמוכה, נשמע טרטור
 מכוננית. לחן חרישי של מקלט ראיון עלה והסתל-
 טל ממרחקים.

השמים הרעופו טללים ורית חתב התפשט לרגע.
 לבה של מירה נקפה על כי היא עיובת למחרת
 פינת המד. וז. וביותר על כי מתרחקת היא מתברתי
 של בחור חמוד זה. יואל הרהר אחרת, בנוסה זה:
 מחר היא עיובת אה? יהיה משעמם אה? שטר-
 יות. הכל הסתדר בכי טוב.

מירה הסתדר לפתע במשנה עון. לתצה ראשו
 אל חזה הגדוש. אמרה:
 "בוא. נלך לחדר..."

קמו וצעדו לעבר בית-ההבראה. משב רוח מצננת
 הבהבה על פניהם והעבירה בהם רעד. חזרה של
 מירה עמד חשוך וגלמוד ותכה להם. שם, בצוחתא,
 עם חזרים אחרים. באגף המזרחי הפונה אל הגן. אותו
 גן שעשרים וארבע שעות ביממה ישגר לחזרה, אותו
 ריח, שלעולם לא תשכחנה. ריחם של פרחי יסמין
 משכרים.....

למה לא תדאגי?

מאת חוה ברנד

לה, לטפח אותם ולבנותם לאסונות גדולים ונאים. זה נותן ספוק לרוח האמן היוצרת שבי לשלוח מכתב ואחרי כן להתחיל לדאוג שמה לא הדבקתי את הבל על המכתב, או אולי לא דיקתי בכתיבת הכתובת — עד שעצבי מתמוטטים כליל.

אולם אל תזניחי את הדאגות הקלות, הנוצחיות. כגון בעיית הדור הצעיר, מלחמת אבות ובנים. נימוס וכדומה.

גורל האנושות, למשל, שזהו נושא בעל אלו סוף אפשרויות לדאגה צריך להיות עבורך כסריגתך. קחיהו עמך לכל מקום ודאגי עליו מדי פעם בפעם, בקפה, במסכה משעממת או בהפסקה בקולנוע.

ואל תזניחי, כמוכן, את בריאותך בנושא לדאגה. מה? את בריאה לגמרי? את מרגישה את עצמך מצוין? ומה בדבר האפשרות שרק היום באור טובוט נדבכת באיוז מחלה קשה? ושמה אותו דג שאכלת לא היה טרי ביותר?

קראי נא רק שנים-שלושה ספרים העוסקים ברפואה ואני מבטיחה אותך שתמצאי לפחות 50 אותות המבשרים מחלות שונות. אך אם למרות כל השתדלויותיך לא תמצאי סבה לדאגה — מה בדבר בני משפחתך? ידידיך וחיברותיך?

מכירה אני אשה אחת הדואגת זו השנה ה-19 לבריאות בנה היחיד. (אף על פי שמעולם לא חש כל כאב או מחוש) תהי לך אשה זו לדוגמה.

ואל תשכחי לדאוג לכסף. כסף כסף, כמה אפשרויות והזדמנויות נפלאות נותנת מלה קצרה זו. אך השיטה היא קלסית בפשטותה: אם אין לך כסף — כל אשר עליך לעשות הוא לדאוג כיצד להשיגו. אם יש לך הרבה כסף — דאגי מחשש פן תאבדיהו.

לסכום:

אל תשימי לב לאלה האומרים ומציעים לך לא לדאוג. לא יעבור יום בחייך מבלי שתבכי על תבשיל שהקדית. לו גם תצטרכי במיוחד להקדיחיו על מנת לא להפסיק לדאוג. התמידי באמונים. מה את חושבת יכול היה לקרות לשחקני התיאטרון שלנו לו היו מפסיקים להתאמן?

למה לדאוג? שואלים האופטימיסטים. ואילו אני שואלת: למה לא תדאגי? הרייתה פעם בהיסטוריה תקופה שהיו בה יותר אפשרויות להתלונן ולהתאונן מאשר בתקופתנו? ובכן מדוע ולמה לא תנצלי אותן?

כל אדם חייב לעצמו מעט דאגה בכל יום. ואשה — על אחת כמה וכמה. כל אדם חייב לעבור פעם ביום על פני מעבר מסוכן, ואם לאו — לפחות לעבור דרך עקלתון אחת, כך שכשיודמן לב מעבר מסוכן אמיתי — יעבור בו בלבושה.

כאוספת דאגות ותיקה, הייתי רוצה לצין לפניכן כמה חוקים שרכשתי במשך שנות נסיוני ואשר תרמו הרבה להצלחתי כ"דואגת" ממדרגה ראשונה. ראשית — לעולם אל תדחי את הדאגות ליום אחר. לעולם אל תאמרי: "מילא, לא אדאג היום, היום אני כה נהנית. אדאג מחר" — ומחר? שמה מחר תהגי עוד יותר?

אל תשמעי לאדם שיאמר לך שאת יותר מדי צעירה לדאגות. אין יותר מדי מוקדם להתחלה. להפך, כמה מהדאגנים הגדולים ביותר החלו להתלונן דווקא בנעוריהם.

מצאי את סוג הדאגות המתאים למוךך, והשארי נאמנה רק לסוג זה. בתחלה, תאמרי בדאי לעצמך לא פעם: "שטות היא לדאוג על דבר זה, הלא הוא חסר כל ערך" — אך לא זוהי הדרך הנכונה! במשך הזמן תגילי שאת יכולה להפיק אין סוף דאגות כבירות ותשובות מעניינים שנראו כה פעוטים ושלמראית עין אינם מעוררים כל דאגה.

האם נסיתי, למשל, לדאוג. על מש"הו בלתי סקטי או ספשי שאת חרשבת שיתכן שאמרת במקרה לידידתך? אם תטפלי בשאלה זו בדרך הראויה — הרי יכולה מחשבה זו לקלקל לך את כל היום באופן יוצא מן הכלל. או שמה אמרה ידידתך משהו בכונה לפעו בך?

שדה פעולה זה הוא בלתי מוגבל. באוטן פרטי, אני אוהבת לעקוב ולמצוא "סגעים" קטנים וטפשיים כאי

סימן טוב ג'נה, שזכה בתואר "גיבור ישראל" בהוקרה להצטיינותו בקרב עז הכפר הערבי עיראק איסואידן, נשא את הצעירה לוטי לאשה. החתן, קמוע הרגליים, סומך ידו על יד יצחק שרה, השישבוני, ושורשתם מצולמנים עז רקע תמונה שנושאה — מלחמת בריכוכבא.

הצילום: בנו רותנברג

מיורים קלים בעיר

סירי זכוכית וחרס

באו החשמל והגו ושחררנו מהפיה המשחיר את הסירים ומאריך את עברי דתנו. בא סיר הלחץ ושחרר אותנו משעות רבות של בלוי במטבח ליד הכיריים.

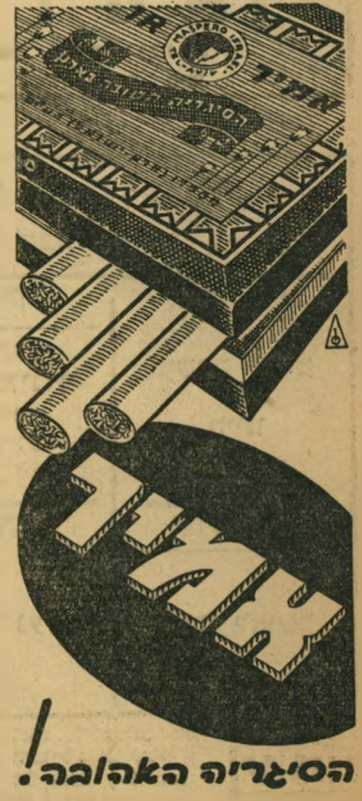
מתי נשתחרר מאותם ספוגי-ברזל, חול ושאר סממנים על מנת לנקות את הסירים שנחרכו והתלכלכו לא מבחוחן כי אם מבפנים?

האחד הוא סיר הזכוכית ממין "פירקס". זהו סיר העשוי זכוכית העור מדת נגד אש. לאו דוקא חשמלית, בתנאי שיעמידוהו מעל פסת אבססט. כמוכן שהוא שקוף ואת יכולה לראות את תהליך הבשול מבלי להוריד את המכסה. לסירים המופיעים עתה בשוק ישנה גם ידית מתפרקת. העשויה מחורמר פלסטי, כך שבשעת הבשול או בהגישך לשלחן את יכולה להסירה והידידת מתחממת. כמו כן אין

הסוג השני הם הסירים מחרס שרוף ומזוגג. הם אינם דוקא עגולים, אלא יש ביניהם מרובעים זמלכניים. ישנן גם מתכות ממין זה. בצד החיצוני צבעם חום בהיר, ואלו בפנים הם בהירים לגמרי. גם אותם טוב לשים על אס'כסט, אם כי הם עומדים גם נגד אש בלתי מוסוית.

לשני מיני הסירים האלה ישנה מע'לה, שהם חוסכים לך כלים, כי את יכולה להגיש בהם אחריו הבשול את האכל לשולחן. הם נאים בצורתם וקלים עד מאד לרחיצה ונקוי. המבטות שהן קטנות בדרך כלל יכולות לשמש אתך כך גם בתורת צלחת.

החסרון של שני הסוגים הוא שהם דורשים זהירות רבה בשמוש. חוץ מפלטת האבססט הדרושה הרי אסור להסירם מהאש ישר לכיור, כמו שאי נו רגילות, או לשימם במקום רטוב. אסור לרחוץ אותם בעודם חמים כי הם עלולים להתפצץ. ואסור להשאירם במקרר עם האוכל ואחרי כן לחמם בהם את האוכל בעודם קרים. לזמן ולאנשי המדע והטכניקה — פתרונים.

כצאי לצאת

אשה החפצה בהצלחת בעלה צריכה לשים לב לא רק להופעתה החיצונית, אלא גם להופעתו של בעלה.

שערות מטוסלות, ידים, בגדים ואצל הגבר, ביחוד, הפנים המגולחים למש"ע — הם הקובעים בהופעה החיצונית. גית. ולשם כך יש להשתמש במי חטוי מטיב מעולה השומרים על עור הפנים מכל גרזי.

הציעי לבעלך להשתמש מדי יום ביומי במי החטוי לאחר הגלוח של יצי הרי הנותנים לגבר את הברק האחרון, שומרים על עור סניו ומשויים להם חן ורעננות.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

באולם ישה חפץ המיוחד

לד-לה-לו הצגות אחרונות

חדר להשכיך

יום חמישי 19.1
 מוצ"ש 21.1
 יום ראשון 22.1
 יום שני 23.1 (2 הצגות) סרדס'תנה
 יום שלישי 24.1
 יום רביעי 25.1
 תל-אביב תל-אביב תל-אביב תל-אביב תל-אביב

2 הצגות בכל ערב הראשונה - 7.20; השניה - 9.45 בערב כרטיסים: בקפת "ישה חפץ" כשעות 11-1 לפנה"צ ומצ"צ 4.30 אח"צ

פסנתרים

פסנתרות ידועות - בכבוד גדול ופטרמן את י"ן, ת.א. רח רשי"פ

תקליטים

סימפוניות, אופרות, מוסיקה קלה, רקודים רדיו אוניון, ת.א. דינגוף 116

רפיטל לפנור אידה הנדל

ליד הפסנתר: מיכאל טאובה תל-אביב, מוצ"ש 21.1, "אהלי-שם" ב"ב 8.30 בערב

שומאן, באך, אנסקו, ברהמס, סרסעה.

מכירת כרטיסים:

תל-אביב, משרד התזמורת, אלנבי 56 בשעות 11-2, 4-6.

קונצרט למנויים מס' 5

המנצח: שרל ברוק

הסוליסטית: אידה הנדל (כנור)

תל-אביב

סדרה 3 - יום ראשון 22.1

סדרה 4 - יום שלישי 24.1

סדרה 5 - יום רביעי 25.1

בלט עממי

2 הצגות בכורה באולם "אהל" ת"א
 חערב 19.1 וביום ח' הבא 26.1 ב"ב 8.30 בערב

א. דיוורסימנטו לצ'יקובסקי

בלט קלאסי (קטעים) כוריאוגרפיה - מיה ארכטובה

ב. הנגב קורא!

בלט ריאליסטימקורי ב"ב מערכות

מאת אלישבע מונח

מוסיקה - פ. שליצר ע"י הפסנתר ד"ר י. וינסלד משתתפים: מ. ארכטובה, א. מונה, מיה מיק, סליסטיות סטודיו ארכטובה, סוליסטיות להקת יהודית אורנשטיין, הציר: מ. רדנר כרטיסים: "כרטיס", אלנבי 31, אחים אליהו, הרצל 15.

התאחדות התימנים בישראל

ביום שני 23.1.50 בשעה 8.30 באולם אהל-שם קונצרט חגיגי מוקדש לעלית יהודי תימן על סרבר הקסמים

שושנה דמארי

ליד הפסנתר הקומפוזיטור משה וילנסקי כל החכמה מוקדשת לספול בקולי חיים.

תכנית בתי הקולנוע

החל ממוצאי שבת 21.1.1950

מגדלור	אוריון	ארמון חיפה
טרובדור	שבוע המישי ג'וני בלינדה ג'ן ווימאן לו אירט וצ'רלט ויקפורד	עשרה אחים היינו
אופיר	אסתר	אורה, חיפה
שבוע רביעי	מצחצחי נעלים	הדרך לאושר
לא נאה ולא יאה		

כתבת המערכת והתנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טל' 4414 ת. ד. העורך האחרון והמו"ל: א. קיסרי / דפוס מ. שהם, תל-אביב, רחוב סין 6, טל' 2239 / גלוסות: צינקגרופיה "ארץ-ישראלית" בע"מ / ההסעה: דוד סופל ובניו.

הבימה

יום ה' 19.1, "כני ערוכה" (מונסרא) תל-אביב

יום ה' 19.1, "אהבת נעורים" 2 הצגות: הצגה א' ב"ב; השניה ב"ב באולם "ציון" ירושלים מוצ"ש 21.1, "חליל הכשפים" ת"א התחלת ההצגות הרגילות ב"ב בערב

אהל

תיאטרון פועלי ישראל

יום ה' 19.1, "אינקובטור על הסלע" הצגת-בכורה חלון יום ה' 19.1 הופעה יחידה של אלזובט ברנגר ב"ב 8.30 בערב פתחתקרה יום ו' 20.1 נשף "אהל" ב"ב 8.30 באולם "אורה" חיפה מוצ"ש 21.1, 2 הצגות אינקובטור על הסלע ב"ב ובי"ב 9.15, תל-אביב יום ה' 26.1 אינקובטור על הסלע ב"ב בערב באולם "ציון" ירושלים התחלת ההצגות הרגילות ב"ב בערב

בית הבימה

תל אביב יום שלישי 24.1, ב"ב 8.30 בערב ספורי הופמן מאת י. אופנבאך

המנצח: מ. גולדינקין חיפה "ארמון"

יום חמישי 26.1, ב"ב בערב מוסקה מאת ג' פוצ'יני

המנצח: ג. זינגר כרטיסים: ת"א, ביילין, אלנבי 67, טל' 5018; חיפה, גינצבורג, הרצל 25, טל' 3621.

תיאטרון קאארי

יום ה' 19.1, משרתם של שני אדונים ב"ב במוגרבי, תל-אביב יום ה' 19.1, רק אתמול נולדה" קרית-חיים ב"ב 8.30, בבית-העם מוצ"ש 21.1, 2 הצגות "הצל" תל-אביב ב"ב וב"ב במוגרבי תל-אביב יום א' 22.1, "הצל" ב"ב במוגרבי תל-אביב יום ב' 23.1, "הצל" ב"ב במוגרבי תל-אביב יום ג' 24.1, משרתם של שני אדונים ב"ב במוגרבי, תל-אביב יום ג' 24.1, רק אתמול נולדה" גבעתיים ב"ב 8.30, ב"ב, משרתם של שני אדונים ב"ב במוגרבי תל-אביב יום ד' 25.1, רק אתמול נולדה" ירושלים ב"ב באדיסק" התחלת ההצגות הרגילות ב"ב בערב

המטאטא

יום . מנוחה מוצ"ש 21.1, 2 הצגות: ב"ב 6.15 ובי"ב 9.15 תל-אביב

יום ג' 24.1, בתל-אביב יום ד' 25.1, בראשון-לציון יום ג' 31.1, בתל-אביב

התחלת ההצגות הרגילות ב"ב בערב

פתרון תשבץ מס' 7

- במאוזן:
 1 - מכשפה; 8 - חניכים; 10 - ים; 12 - רבא; 13 - גיד; 15 - תחש; 16 - מוסרי; 20 - רגע; 22 - העולם הזה; 25 - לבן; 26 - תשי; 27 - יד; 29 - הוק; 31 - חרטינה; 33 - אצטכה.

- במאונך:
 2 - כח; 3 - שני; 4 - סי; 5 - הכרחי; 6 - צמא; 7 - סיג; 9 - יבש; 11 - מים; 14 - דורון; 15 - תרעמת; 17 - סגל; 18 - קנה; 19 - תהלים; 21 - חיוון; 23 - עברו; 24 - השתיה; 28 - טרט; 30 - קהל; 31 - חץ; 32 - סב.

מלון ציון

מטבח מעודן וכשר מקסימום נוחות

הדרי-הכרמל, חיפה

מלפ"מ 463 פננים

מר מנדלבאום ותזמורתו בשבת תה בשעה 5

אנשים המצליחים בחיים

משתמשים באמצעים החדשים "היפנחה וסונמסיה"

קורסים חדשים בתיאוריה ופרקטיקה מתחילים ב"ב 20 לינואר 1950 אצל

כרופ' אריאן

ת.א. רח' אלנבי 11 (10-1.4-7)

1938

תמונות מתוך אלבום ישן-נושן...

הדברים נראים לנו כאילו היו עבר רחוק, אך בעת ובעונה אחת נדמים גם כאילו נתארעו רק תמול-שלושום. האמת היא, כי המתרחש באירופה של היום מזכירה לנו את סערת הימים ההם. בעיית גרמניה טרם נפתרה. היא מעסיקה שוב את ה"מזרח" וה"מערב" גם יחד. שני המחנות מטפחים את הצפיוני הארסי, העלול ביום מן הימים להתפסם, להגיח ממאורתו ולהציף את היבשת והעולם במ"בול דמים מחודש. כיום, כבשנת 1938, עומד העולם בפני שאלת החידה של גרמניה.

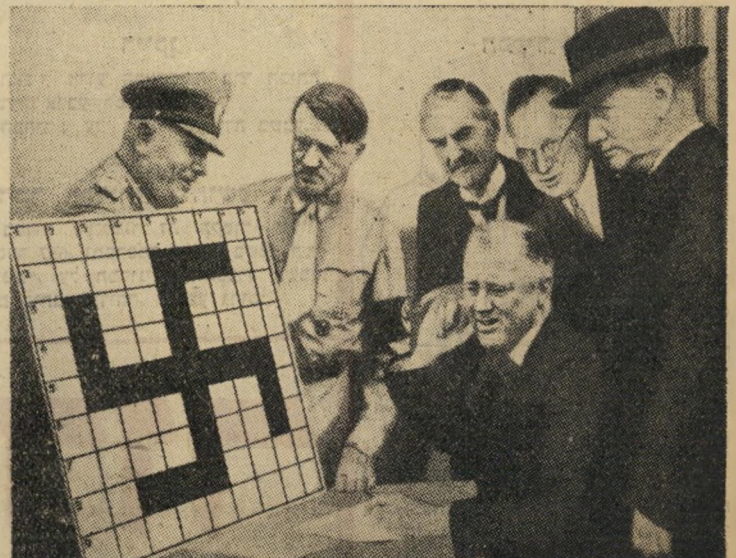

למעלה:
היה היה "פוקר" באירופה. המישחק נמשך... רק הפארי-טנרים נשתנו. אז היו שמור-תיהם צ'מברליין, דאלאדי-ייה, מוסוליני והיטלר. ואילו היום - ...

באמצע:
מישחק כדורגל על גביע הי-ליגה הבינלאומית!

למטה מימין:
חידת תשבץ ממינכן, שעד היום לא נפתרה...

למטה משמאל:
חלוד הקפמים שד היטלר ונבלם.

הפולמוס כזה צוחק

אומג'ט-אדם

"חכה, עדיין לא אמרתי לך לאן אני רוצה ללכת."
(סאטורדיי איבנינג פוסט)

ידידות מעד לכל...

"שלום עליך, הארי קוינגלאן! כמה אני שמח לראותך, ידידי הארי קוינגלאן!"
(סאטורדיי איבנינג פוסט)

הפקיד שנשכח

"העלאה במשכורת? — נשתגעתי! חי נפשי, שכבוד הייתי כי פיטרתך עוד לפני זמן רב!"
(סאטורדיי איבנינג פוסט)

בימות הגשם

— חיים, למה אינך הולך לעבוד?
— מה זה שווה לעבוד אם בסוף אתה עוד מוציא כסף מהכיס שלך?
— כיצד?

— אני גר בקצה יפו. לכל סבל שמעביר אותי ברחוב בתוך המים אני משלם שני גרוש, נכון? עד שאני מגיע הביתה לא נשארת לי פרוטה מהרווח, ואת שני הרחובות האחרונים אני עוד משלם מהכיס...
ש. מ. ראוך

אמנות הקפיצה לבריכה

לבית המשוגעים הגיע מבקר מטעם משרד הבריאות. המבקר עלה לחדרי של המנהל והסתכל במשוגעים המשועשעים בחוף בקפיצות לבריכת השחיה בחצר. הוא התפעל מאד בראותו איך החולים עולים על הקומה השלישית של המקפצה וקופצים בכל מיני סוגות יפות לתוך הבריכה. הם קופצים נהדר! פנה המבקר למנהל המוסד.
— זה נקרא יפה?!, השיב המנהל בבזבז, חכה תראה אותם כשבכריכה יהיו מים!!

פנינה שרמון, תל-אביב

פקיד מבין ענין

מנהל-עבודה, שהיה צריך לנסוע בארץ פו דחוף, אמר לפקיד שלו: לך מהר לתחנה ותראה באיזו שעה נוסעת הרכבת, ואני בינתיים אתכונן לנסיעה. הפקיד הלך וחכה בתחנה עד שהייתה נוסעה, הסתכל בשעון, ראה את הזמן, ורץ מהר למנהל-העבודה:
— אדוני! הרכבת נסעה בשעה שמונה בדיוק...

שמואל כהן סיתון, תל-אביב

בלית ברירה

סקוטי שלח את בנו לשכנו לשאול גרון. בא הבן ואמר: "השכן מסרב". שלחו האב לשכנו השלישי, הרביעי, החמישי, הששי, ומכולם חזר הבן והישיב: "השכן מסרב". ענה לו האב: "גוי, אם כן, בלית ברירה לך להבא את הגרון שלנו".

ישראל רביש, תל-אביב

דיקון

האב: מדוע הבאת את בתי הביתה בשעה ארבע לפנות בוקר?
הבחור: עלי להיות בעבודה בשבע...

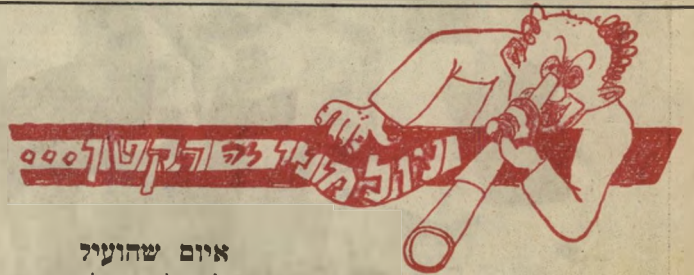
מחבר הכריחה — יהושע גרוס

במדור "עולמנו זה הקטן" בגליון מספר 637, נתפרסמה בדיחה בשם "תמ"רונים", על תמרוני חליהספר, ונשמט שם כותב הבדיחה, יהושע גרוס.

דרכי הוראה מתקדמת...

ועכשיו, יודים, נעשה הדגמה חיה של המהפכה הצרפתית...

איום שהועיד

משוגע עלה על גג של בית ואיים לקפוץ מהגג. קהל שנתאסף הוהירו מלעשות זאת אך ללא הועיל. אפילו שוטר, שנודמן למקום, לא יכול למנוע את המשוגע מאיומיו. לפתע בא משוגע שני עם סכין גלוח בידו ואיים על הראשון שיחתוך את הבית בסכין באם הלה לא ירד מהגג. מיד ירד המשוגע הראשון מהגג. כשנשאל על ידי הקהל מדוע לא פחד מהשוטר וזוהי האחרון כן פחד, השיב: "האדם הזה הוא משוגע, הוא יכול היה באמת לעשות זאת".

החליף את השלט

אני מציע להחליף שלט במכונית "דן". במקום השלט, העמידה על יד הנהג אסורה יש לשלם את השלט, העמידה על הנהג אסורה.
ח. ב., תל-אביב

סכנה

התלמיד הנבחן בחימיה: התשובה היא על קצה לשוני משם אבל איני יכול לומר אותה.

הבוחן: למען השם, אמור, זה חומר טרעיל.

בן-עמי סנה, חיפה

המחור

הוא: ספרי גא לי על עצמך, מה חיך, מה הם תלומותך, מה הוא מס' פר הטלפון שלך...

טפול רפואי

חיים: אדוני הרופא, כמה זמן תמי שך אצלי הגולת?
הרופא: בדרך כלל מחלת הגולה נמשכת שבעה ימים, אבל עם טפול רפואי זה לוקח אך ורק שבוע אחד.
י.ל.פ., תל-אביב

דיאן-דור

הסיגריה החרשה של אחים בזירנו בע"מ

בפרס של לירה אחת זוכה בעל הבדיחה הנדפסת ראשונה במדור זה. בדיחות אנא לשלוח למערכת "העולם הזה". על הסמספה יש לציין: "עולמנו זה הקטן".